

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

dokonanej w dniach 20 – 21 stycznia 2017 r. na kierunku *administracja* prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia realizowanych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych (profil ogólnoakademicki) na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego

przez Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek - członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Tadeusz Biernat – ekspert PKA**
- 2. dr hab. Jan Izdebski – ekspert PKA**
- 3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. WSZJK**
- 4. Tomasz Kocoł – przedstawiciel PSRP**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *administracja* prowadzonym na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku. W wyniku poprzedniej oceny tj. 2011 r., sformułowano zalecenia dotyczące koncepcji kształcenia i jej realizacji, systemu opieki naukowej i dydaktycznej, efektów kształcenia oraz wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia. Wszystkie sformułowane zalecenia zostały przez Uczelnię uwzględnione, a przede wszystkim punktacja ECTS została dostosowana do uwag PKA.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Raport Zespołu Oceniającego (dalej w tekście: ZO) został opracowany po zapoznaniu się z przedłożonym przez Uczelnię Raportem samooceny oraz na podstawie przedstawionej w toku wizytacji dokumentacji, spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, w tym z pracownikami i studentami ocenianego kierunku, a także interesariuszami zewnętrznymi, hospitacji zajęć, przeglądu infrastruktury dydaktycznej oraz oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych.

Władze Uczelni i Wydziału stworzyły bardzo dobre warunki do pracy ZO.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		dla I i II stopnia X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe¹ zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		dla I i II stopnia X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		dla I i II stopnia X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na					

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znaczaco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*

1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3. Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5. Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2. Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiającą studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1.

Koncepcja kształcenia zawarta została w programie studiów na kierunku *administracja* I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim. Została oparta o misję i strategię Uczelni określone w Strategii rozwoju Uniwersytetu Opolskiego w latach 2015 – 2020 przyjętej Uchwałą nr 89/2012-2016 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z 29 stycznia 2015 r. Koncepcja kształcenia przyjęta dla kierunku *administracja* na studiach pierwszego stopnia ma na celu wyposażenie absolwenta w specjalistyczną wiedzę zawodową odnoszącą się i ukierunkowaną na właściwe postrzeganie funkcjonowania państwa, jego organów, instytucji, pozycji prawnej jednostki, usytuowania i roli szeroko postrzeganej administracji publicznej zarówno szczebla samorządowego jak i państwowego. Na ocenianym kierunku wyodrębniono następujące bloki specjalizacyjne z zakresu: administracji publicznej, administracji gospodarczo-finansowej,

administracji stosunków międzynarodowych, administracji organów ochrony prawnej oraz administracji specjalnej i ochrony bezpieczeństwa porządku publicznego. Koncepcja kształcenia dla absolwenta studiów kierunku *administracja* II stopnia przewiduje uzyskanie umiejętności posługiwania się wiedzą praktyczno-teoretyczną z zakresu prawa administracyjnego, budżetowania, zarządzania oraz funkcjonowania instytucji publicznych w Polsce i Unii Europejskiej. Absolwent studiów II stopnia przygotowany jest do pełnienia kierowniczych funkcji w strukturach administracji publicznej, w tym w służbie cywilnej oraz samodzielnego wykonywania pracy w administracji państwowej i samorządowej, służbach administracyjnych podmiotów gospodarczych, instytucjach i organizacjach pozarządowych, administracji specjalnej czy organach partii politycznych. Wskazane koncepcje kształcenia odpowiadają specyfice kierunku *administracja* oraz wymaganiom rynku pracy, na którym funkcjonować będą absolwenci ocenianego kierunku. Misję Uczelni określono w następujący sposób: Uniwersytet jako wspólnota pracowników, studentów i doktorantów kieruje się poczuciem służby społeczeństwu, zasadami wolności nauczania oraz wolności twórczości artystycznej, a także wolności inicjowania i prowadzenia badań naukowych przydatnych do rozwoju otoczenia, pragnie służyć zróżnicowanej kulturowo społeczności regionu, kraju i świata, kształcąc i wychowując kolejne pokolenia studentów, rozwija kadry nauki w dążeniu do prawdy, w poszanowaniu uniwersalnych wartości oraz praw człowieka, poczuciu odpowiedzialności za ich ochronę i rozwój oraz buduje kulturę tolerancji, krytycznej refleksji i mądrej debaty nad istotnymi problemami współczesności. Misja Wydziału Prawa i Administracji, określona w Misji i strategii rozwoju Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015 – 2020 została zbudowana wokół trzech głównych założeń:

- „Kształcimy liderów” – Wydział Prawa i Administracji kształci fachowców – obywateli, którzy poza wiedzą zawodową posiadają wykształcenie pozwalające być liderem społeczności, w której przyszło im działać oraz zrozumieć kontekst podejmowanych działań.

- „Dzielimy się wiedzą” – Wydział Prawa i Administracji dzieli się wiedzą z otoczeniem zewnętrznym.

- „Wytyczamy szlaki” – Wydział Prawa i Administracji prowadząc kierunek administracja wytycza szlaki dla nauk prawnych, osadzając badania w kontekście potrzeb praktycznych.

Cele strategiczne odpowiadają trzem obszarom działalności Wydziału: naukowej, dydaktycznej i współpracy z otoczeniem. Pierwszy cel strategiczny dotyczy poprawy działalności i pozycji naukowej Wydziału Prawa i Administracji, drugi cel strategiczny poprawy działalności i pozycji dydaktycznej, trzeci współpracy Jednostki z otoczeniem zewnętrznym. Dokumenty określające koncepcję kształcenia zostały należycie sformułowane pod względem metodologicznym, ich treść korespondują ze sobą. Koncepcja kształcenia przyjęta dla ocenianego kierunku, zarówno w zakresie studiów I jak i II stopnia jest zgodna z misją uczelni oraz strategią wydziału. Wiedza przekazywana w ramach opracowanej koncepcji kształcenia wpisuje się w działania mające na celu kształtowanie liderów społeczności, współpracy z otoczeniem oraz rozwoju badań naukowych w sferze administracji publicznej.

1.2.

Plany dotyczące rozwoju ocenianego kierunku studiów ujęte zostały w Misji i strategii rozwoju Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego na lata 2015 – 2020. Plany rozwoju kierunku *administracja* dotyczą następujących obszarów:

- umiędzynarodowienia – poprzez zwiększanie liczby studentów i pracowników korzystających z wymiany międzynarodowej w ramach Programu Erasmus+ oraz nawiązaniu współpracy z ośrodkami naukowymi, np. z The Center for International Legal Studies.

- poprawy bazy dydaktycznej – poprzez oddanie nowych pomieszczeń przeznaczonych na czytelní i unowocześnienie czytelní,
- organizowania staży dla studentów oraz pracowników naukowych,
- wypracowania skuteczniejszych metod realizowania wspólnych z przedstawicielami korporacji prawnych oraz urzędów administracji publicznej inicjatyw polegających na zwiększeniu poznania celów kształcenia,
- włączenia zewnętrznych interesariuszy do współpracy w ramach poprawy programu kształcenia.

1.3.

Z Raportu samooceny wynika, że Uczelnia przyporządkowała efekty kształcenia dla kierunku *administracja* I i II stopnia o profilu ogólnoakademickim do obszaru nauk społecznych, określając również dziedziny i dyscypliny naukowe: dziedzina nauk prawnych, dyscypliny naukowe: prawo i prawo kanoniczne. Jednak zgodnie z informacją podaną w systemie POL-on, która jest oparta o uchwałę Senatu, kierunek na obu stopniach został przyporządkowany do dyscypliny nauki o administracji. Wskazana sprzeczność wymaga ze względów formalnych usunięcia, ale nie wpływa ona w istotny sposób na faktyczne przyporządkowanie ocenianego kierunku studiów do dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Efekty kształcenia w swojej treści odpowiadają bowiem koncepcjom przyjętym dla kształcenia w ramach kierunku *administracja*, gdyż w szerokim stopniu uwzględniono efekty związane z naukami o administracji, przy jednoczesnym dużym udziale efektów z zakresu kierunków prawo i prawo kanoniczne.

1.4.

Efekty kształcenia zakładane dla kierunku *administracja* I i II stopnia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji powiązane z wybranymi efektami kształcenia dla obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do których oceniany kierunek studiów został przyporządkowany i określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego. Efekty kierunkowe są spójne z efektami obszarowymi, sformułowane są w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji, są one ponadto zgodne z misją uczelni i strategią jednostki. Niezbędne jest jednak ich przeorientowanie zgodne ze wskazaną specyfiką kierunku *administracja*. Kierunkowe efekty powiązane są z założeniami wewnętrznego systemu zapewniania wysokiej jakości kształcenia w Uczelnianym Systemie Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim. Na podstawie zarządzenia Nr 7/2014 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28.02.2014 r. w sprawie Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim prowadzona jest weryfikacja osiągniętych efektów kształcenia oraz oceniania studentów, określone są również zasady i tryb oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz zasady oceniania studentów.

1.5.1.

Nie dotyczy.

1.5.2.

Matryca kierunkowych efektów kształcenia osiągniętych na studiach I i II stopnia na kierunku *administracja* zawiera rozkład efektów kierunkowych na przedmioty modułu treści podstawowych, modułu treści kierunkowych i modułu treści do wyboru. Analiza doboru przedmiotów w poszczególnych modułach oraz treści programowych przedmiotów zawarta w poszczególnych sylabusach pozwala na stwierdzenie, że dobór treści programowych na ocenianym kierunku na studiach I i II stopnia jest zgodny z zakładanymi kierunkowymi

efektami kształcenia. Program studiów na kierunku *administracja* I stopnia obejmuje wiedzę teoretyczną i praktyki zawodowe oraz odpowiada potrzebom rynku pracy. Kluczowe treści kształcenia na kierunku *administracja* I stopnia są związane z podstawowymi zagadnieniami organizacji i funkcjonowania administracji publicznej oraz podstawami prawnymi struktury i działania administracji publicznej. Treści programowe podstawowych przedmiotów związanych z funkcjonowaniem administracji publicznej (Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej, Nauka o administracji, Prawo administracyjne, Postępowanie administracyjne) są spójne z efektami kształcenia, które koncentrują się na wieloaspektowym ujęciu administracji publicznej. Treści kształcenia na kierunku *administracja* II stopnia zapewniają możliwość osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów kształcenia w tym w szczególności efektów w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, są one w szczególności realizowane w ramach seminariów dyplomowych. Treści programowe studiów I i II stopnia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w zakresie badań nad administracją publiczną. Należy jednak zwrócić uwagę na konieczność większego uwzględnienia tematyki organizacji i funkcjonowania administracji publicznej w tematach prac dyplomowych.

1.5.3.

Zajęcia dydaktyczne są realizowane w różnych formach, takich jak: wykłady, ćwiczenia, seminaria, konwersatoria oraz praktyki zawodowe. Stosowane metody kształcenia mają charakter aktywizujący oraz uwzględniają samodzielne uczenie się studentów. Wśród nich można wymienić: rozwiązywanie przypadków, projekty, case study, dyskusje, rozwiązywanie problemów w grupach, klinika prawa oraz warsztaty pisania pism procesowych. W przypadku studentów studiów II stopnia stosowane metody kształcenia zapewniają udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z kierunkiem *administracja*. Zakładane efekty kształcenia przyjęte dla studiów I i II stopnia osiągnięte są poprzez samodzielną pracę studenta, co jest realizowane w samodzielnym przygotowaniu okresowych prac zaliczeniowych i pracy dyplomowej. Student dzięki temu nabywa wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do realizowania wymienionych zadań dzięki pomocy nauczycieli akademickich, a następnie pracy własnej. Podstawy metodologiczne w tym zakresie są przekazywane w ramach przedmiotów: Metodologia badań administracyjno – prawnych, Podstawy socjologii i metod badań socjologicznych. Kompetencje społeczne konieczne w działalności badawczej są rozwijane w ramach badań niezbędnych do przygotowania pracy magisterskiej oraz podejmowania pierwszych samodzielnych prób naukowych. Kompetencje te są również rozwijane w ramach kół naukowych, gdzie studenci mają możliwość realizacji własnych projektów badawczych. Należy stwierdzić, że stosowane metody umożliwiają osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych.

1.5.4.

Kształcenie na kierunku *administracja* prowadzone jest na poziomie studiów I i II stopnia. W ramach kształcenia na studiach I stopnia moduły zostały podzielone na 3 rodzaje: na przedmioty modułu treści podstawowych, modułu treści kierunkowych, modułu treści do wyboru. Czas trwania realizacji treści programowych znajduje odwzorowanie w czasie pracy własnej studentów i liczbie punktów ECTS. Kształcenie realizowane jest w cyklu 6-semesteralnym. Wszystkim przedmiotom przypisano punkty ECTS. Student uzyskuje łącznie 180 punktów ECTS.

W ramach kształcenia na studiach II stopnia moduły zostały podzielone na 3 rodzaje: na

przedmioty modułu treści podstawowych, modułu treści kierunkowych, modułu treści do wyboru. Czas trwania realizacji treści programowych znajduje odzwierciedlenie w czasie pracy własnej studentów i liczbie punktów ECTS. Kształcenie realizowane jest w cyklu 4-semesteralnym. Wszystkim przedmiotom przypisano punkty ECTS. Student uzyskuje łącznie 120 punktów ECTS.

Przyjęty układ modułów ma uzasadnienie merytoryczne i logiczne. Analiza treści programowych zawartych w sylabusach do poszczególnych przedmiotów daje podstawę do stwierdzenia, że czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.5.5.

Student w ciągu całego cyklu kształcenia musi zdobyć 300 pkt ECTS, w szczególności 180 pkt ECTS na kierunku *administracja* I stopnia oraz 120 na kierunku *administracja* II stopnia. W ramach przedmiotów podstawowych dla kierunku *administracja* zdobywa 43 pkt ECTS na studiach I stopnia i 36 pkt ECTS na studiach II stopnia, oraz w ramach przedmiotów kierunkowych – 43 pkt ECTS na kierunku *administracja* I stopnia i 34 pkt ECTS na kierunku *administracja* II stopnia. Program studiów na kierunku *administracja* I stopnia obejmuje 31 punktów ECTS dla przedmiotów o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych, 10 pkt ECTS dla zajęć niezwiązanych z kierunkiem studiów lub zajęć ogólnouczeniowych lub zajęć na innym kierunku studiów, 27 pkt ECTS dla zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych oraz 7 pkt ECTS z języka obcego. Program studiów na kierunku *administracja* II stopnia obejmuje 43 punkty ECTS dla przedmiotów o charakterze praktycznym, w tym zajęć laboratoryjnych, warsztatowych i projektowych, 6 pkt ECTS dla zajęć niezwiązanych z kierunkiem studiów lub zajęć ogólnouczeniowych lub zajęć na innym kierunku studiów, 8 pkt ECTS dla zajęć z obszarów nauk humanistycznych i nauk społecznych oraz 5 pkt ECTS z języka obcego. Program studiów o profilu ogólnoakademickim na kierunku *administracja* na studiach I i II stopnia obejmuje moduły zajęć powiązane z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki, związanej z kierunkiem studiów i służące zdobywaniu przez studenta pogłębionej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych, którym przypisano: na studiach I stopnia 86 pkt ECTS, co stanowi 47,7% ogólnej liczby punktów ECTS, na studiach II stopnia – 70 pkt ECTS, co stanowi 58%. Tematyka zajęć z modułu zajęć powiązanych z badaniami prowadzonymi w wizytowanej jednostce w dziedzinie badań nad administracją publiczną, zarówno na studiach I i II stopnia jest zgodna z zakresem prowadzonych badań naukowych

1.5.6.

Program studiów oferuje przedmioty obowiązkowe, ale również daje możliwość studiowania przedmiotów do wyboru. Wydział zapewnia pulę modułów kształcenia do wyboru w wymiarze : 32 % punktów ECTS na studiach I stopnia oraz 40 % punktów ECTS na studiach II stopnia.

1.5.7.

Program studiów stanowi logiczny ciąg przedmiotów, w którym studenci zdobywają wiedzę od ogólnej do coraz bardziej szczegółowej. Dobór form zajęć dydaktycznych (wykłady

seminaria, ćwiczenia, konwersatoria) i ich organizacja zapewnia studentom studiów I i II stopnia osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia zarówno w zakresie wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych i jest właściwy dla profilu ogólnoakademickiego. Grupy wykładowe liczą od 25 do 110 osób, a grupy ćwiczeniowe liczą od 20 do 32 osób. Studenci pozytywnie oceniają organizację zajęć dydaktycznych i dobór ich form, liczebność grup, proporcje liczby godzin różnych form zajęć. Zajęcia dydaktyczne umożliwiają studentom osiąganie założonych efektów kształcenia w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Ustalenia te potwierdzają wyniki przeprowadzonych przez ZO hospitacji zajęć. Organizacja zajęć na studiach niestacjonarnych nie budzi poważniejszych zastrzeżeń, bloki przedmiotowe są odpowiednio podzielone w ramach zjazdów i nie odbywają się w zbyt dużej liczbie godzin.

1.5.8.

Istotnym elementem programu studiów I stopnia jest obowiązek odbycia przez studenta praktyki zawodowej. Praktyka zawodowa ukierunkowana jest na nabycie wiedzy i umiejętności praktycznych oraz na wykreowanie postaw pro-publicznych oraz pro-społecznych. Ponadto praktyki umożliwiają stworzenie możliwości konfrontacji między wiedzą i umiejętnościami nabytymi podczas procesu edukacji a wymogami stawianymi przez praktykę administracyjno- prawną. Praktyka zawodowa, jako element kształcenia w zakresie treści kierunkowych realizowana jest w wymiarze czterech tygodni w semestrze VI. Student wybiera jednostkę, w której odbywa praktykę, a jednostka zapewnia możliwość realizacji zakładanych efektów kształcenia. Dobór instytucji, w których studenci mogą odbywać praktyki uwzględnia zarówno wymogi i standardy obowiązujące na kierunku *administracja*, jak i indywidualne zainteresowania studentów. Z analizy dokumentacji praktyk, wynika, że podmioty, w których realizowane są praktyki są zgodne ze specyfiką kierunku *administracja* (dominują podmioty administracji publicznej, zarówno rządowej jak i samorządowej, występują również podmioty gospodarcze i organizacje pozarządowe, których funkcjonowanie podlega regulacji administracji publicznej) Zaliczenie praktyk, a tym samym potwierdzenie osiągnięcia założonych efektów kształcenia, jest dokonywane przez opiekuna praktyk w ramach Zakładu Praktyk działającego w strukturze Centrum Edukacji Ustawicznej UO. Szczegółowe zasady odbywania praktyk określa Regulamin praktyk. Zasady na jakich odbywają się praktyki są zgodne z efektami kształcenia zakładanymi dla ocenianego kierunku. Przedstawiona ZO lista podmiotów, w których odbywają się praktyki zawodowe daje podstawę do stwierdzenia, że liczba miejsc praktyk jest dostosowana do liczby studentów wizytowanego kierunku. Wynikające z regulaminu praktyk, (oraz przeanalizowany przez ZO na wybranych jednostkowych przykładach) metody dokumentowania przebiegu oraz zasady zaliczania praktyk zawodowych, w szczególności uwzględniania osiągniętych efektów kształcenia określonych dla praktyk zawodowych na podstawie pracy zawodowej studentów pracujących należy ocenić jako właściwe.

1.5.9.

Uczelnia podejmuje istotne starania w t zakresie internacjonalizacji kształcenia. Studenci mogą korzystać z zajęć do wyboru prowadzonych w językach obcych przez pracowników Wydziału, visiting lectures w ramach Programu Erasmus+ oraz amerykańskich praktyków prowadzących średnio dwa kursy rocznie z zakresu prawa USA. Zrealizowano następujące kursy: Free movement of persons in the EU, European environmental law, Intellectual property in business, engineering and creative industries, Regions in the EU, Business law; Corporate finance and commercial law; American civil procedure and Federal Court

jurisdiction. Należy jednak stwierdzić, że obecna oferta Wydziału Prawa i Administracji UO w tym zakresie w znacznym stopniu dotyczy zagadnień z zakresu prawa cywilnego i powinna być rozszerzona o zagadnienia prawno-administracyjne.

1.6.1.

Zasady i procedury rekrutacji studentów oraz liczby miejsc na kierunku są określane Uchwałą Senatu Uniwersytetu Opolskiego w sprawie zasad doboru kandydatów na studia w roku akademickim 2016/2017. Przyjęcie na studia następuje w wyniku postępowania kwalifikacyjnego, którego podstawą w przypadku kierunku *administracja* jest konkurs świadectw maturalnych. Zasady rekrutacji mają przejrzysty charakter, nie zawierają postanowień o charakterze dyskryminującym i zapewniają właściwą selekcję kandydatów na dany kierunek studiów. Informacje o rekrutacji są powszechnie dostępne na stronie internetowej Uczelni. Rekrutacja na studia II stopnia prowadzona jest w oparciu o konkurs dyplomów. O przyjęcie na studia mogą ubiegać się absolwenci studiów I stopnia kierunków: *administracji*, a także posiadający stopień magistra z kierunków: ekonomia, zarządzanie, bezpieczeństwo wewnętrzne i prawo.

1.6.2.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się określa uchwała Rady Wydziału Prawa i Administracji UO w sprawie przedmiotów podlegających zaliczeniu w trybie uznawania efektów kształcenia poza edukacją formalną. Obowiązująca procedura określona w Uczelnianej Księdze Jakości określa, że Rada Wydziału na wniosek Dziekana powołuje na okres kadencji Wydziałową Komisję ds. Uznawalności Efektów Uczenia Się. Komisja składa się z przewodniczącego, sekretarza i pracownika administracyjnego. Przewodniczącym komisji jest samodzielny nauczyciel akademicki (jako przedstawiciel Dziekana). Merytorycznej oceny efektów uczenia się dokonuje Zespół ds. Uznawalności Efektów Uczenia Się (Zespoły ds. Uznawalności Efektów Uczenia Się mogą być powoływane dla kierunków, przedmiotów lub grup przedmiotów przez Dziekana na wniosek przewodniczącego Wydziałowej Komisji ds. Uznawalności Efektów Uczenia Się.

1.7.1.

Weryfikacja efektów kształcenia prowadzona jest na wszystkich etapach kształcenia. System sprawdzania efektów kształcenia zawarty został w Regulaminie studiów, Procedurze weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i oceniania studentów oraz sylabusach dla poszczególnych przedmiotów. Każdy sylabus zawiera stopień opanowania poszczególnych efektów wymaganych na każdą z ocen. Informacje na temat efektów kształcenia, metod ich weryfikacji oraz stopnia opanowania poszczególnych efektów kształcenia na poszczególne oceny podawane są przez prowadzącego na początku zajęć. Narzędzia stosowane do sprawdzania i oceny osiągnięcia efektów kształcenia wskazane w sylabusach są trafnie wskazane oraz różnorodne. Obejmują klasyczne metody weryfikacji, takie jak egzaminy pisemne i ustne oparte o listę zagadnień, pytania testowe (jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru), ocenę aktywności na zajęciach, przygotowanie referatu oraz rozwiązywanie casusów. Dokonana przez ZO analiza prac etapowych potwierdza przedstawiony w dokumentach stan i wskazuje, że dobór i konstrukcja narzędzi umożliwia weryfikację osiągnięcia zakładanych dla poszczególnych przedmiotów efektów kształcenia. Stwierdzono stosowanie różnorodnych i jednocześnie adekwatnych dla danego przedmiotu form weryfikacji (pytania testowe, pytania opisowe, rozwiązywanie casusów).

1.7.2.

Regulamin studiów określa zasady oceny efektów kształcenia osiągniętych przez studentów.

W sylabusach zajęć znajdują się treści programowe oraz metody i formy realizacji zajęć. Każdy wykładowca w ramach swojego przedmiotu dokonuje szczegółowego opisu efektów kształcenia. Do efektów przypisane są metody weryfikacji stopnia ich osiągnięcia, odrębnie w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Studenci mają dostęp do tych informacji, gdyż każdy nauczyciel akademicki Uczelni jest obowiązany do przekazania studentom sylabusów na pierwszych zajęciach oraz do omówienia systemu oceny oraz toku kształcenia, w tym szczegółowych kryteriów zaliczenia i minimalnego progu zaliczenia przedmiotu. Ponadto student ma prawo wglądu do pracy kontrolnej lub zaliczeniowej. Obowiązująca w jednostce procedura weryfikacji osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i oceniania studentów przewiduje zasady postępowania w przypadku nieetycznych zachowań, np. prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy w sytuacji gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób). Prowadzący zajęcia ma obowiązek uzasadnić w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta. Zgodnie z procedurą prace etapowe studentów z egzaminów pisemnych, testowych oraz końcowych kolokwii zaliczeniowych, są przechowywane przez okres co najmniej pobytu studenta na uczelni w ramach obowiązującego toku studiów. Skontrolowane przez ZO prace etapowe i dyplomowe potwierdzają stosowanie zasad weryfikacji efektów kształcenia w praktyce dydaktycznej. Podczas wizytacji udostępniono ZO przykładowe prace etapowe studentów, stanowiące podstawę do weryfikacji efektów kształcenia. Na podstawie analizy prac etapowych studentów można stwierdzić, że weryfikacja osiągnięcia zakładanych celów i efektów kształcenia przebiega prawidłowo. Sposób formułowania zadań i pytań, ich zakres i stopień trudności, a także sposób oceny nie budzi zastrzeżeń. Tematyka losowo wybranych prac dyplomowych jest w większości przypadków zgodna z profilem studiów oraz koresponduje z przyjętymi efektami kształcenia i służy ich realizacji, jednak niektóre prace są wprawdzie zgodne z dyscypliną prawo, ale odbiegają od kierunku *administracja*, np.: tematy: „Eutanazja w prawie karnym”, „Ustrój rozdzielności majątkowej”. Ocenione prace dyplomowe pod względem metodologicznym stoją na dobrym poziomie. Sposób oceny prac dyplomowych jest, co do zasady właściwy. W protokołach egzaminu dyplomowego dostrzeżono jednak niewłaściwy dobór pytań egzaminacyjnych – pytania w zasadzie nie wykraczają poza tematyczny zakres pracy. W tym zakresie uzupełnienia wymaga stosowana w jednostce procedura dyplomowania.

3. Uzasadnienie

Koncepcja kształcenia realizowana na ocenianym kierunku *administracja* powiązana jest z misją i strategią rozwoju Uniwersytetu Opolskiego oraz odpowiada celom strategicznym Wydziału Prawa i Administracji UO. Spełnia stawiane jej wymagania w kontekście polityki zapewnienia jakości kształcenia oraz uwzględnia wzorce krajowe i międzynarodowe w zakresie kształcenia.

Plany rozwoju ocenianego kierunku studiów wynikają ze strategii rozwoju Wydziału i co do zasady uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinie nauk społecznych. Ponadto planowane zmiany uwzględniają obecne i przyszłe potrzeby otoczenia społecznego i gospodarczego, w tym w szczególności rynku pracy. Stwierdzić jednak należy, że plany rozwoju kierunku nie w pełni oddają specyfikę dyscypliny nauki o administracji.

Z Raportu samooceny wynika, że Uczelnia przyporządkowała efekty kształcenia do obszaru nauk społecznych, określając również dziedziny i dyscypliny naukowe: dziedzina nauk prawnych, dyscypliny naukowe: prawo i prawo kanoniczne. Jednak zgodnie z informacją

podaną w systemie POL-on, która jest oparta o uchwałę Senatu, kierunek na obu stopniach został przyporządkowany do dyscypliny nauki o administracji. Wskazana sprzeczność wymaga ze względów formalnych usunięcia, ale nie wpływa ona w istotny sposób na faktyczne przyporządkowanie ocenianego kierunku studiów do dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku. Efekty kształcenia w swojej treści odpowiadają bowiem koncepcjom przyjętym dla kształcenia w ramach kierunku *administracja*, gdyż w szerokim stopniu uwzględniono efekty związane z naukami o administracji, przy jednoczesnym dużym udziale efektów z zakresu kierunków prawo i prawo kanoniczne. W tym zakresie konieczne są korekty związane z prawidłowym formalnym przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych, z którymi związane są efekty kształcenia.

Spójność merytoryczna i zakresowa efektów kształcenia pomiędzy poszczególnymi ich kategoriami (wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) będzie w pełni zachowana po sygnalizowanych wyżej korektach programu. Natomiast mechanizmy kontrolne jakości kształcenia są prawidłowe, pozwalają na dalszy rozwój kierunku *administracja*. Jak wynika z rozmów przeprowadzonych przez ZO, studenci nie zgłaszają zastrzeżeń do tego systemu kontroli jakości kształcenia.

Program studiów oraz jego organizacja i realizacja umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie struktury kwalifikacji o poziomie licencjackim i magisterskim w profilu ogólnoakademickim. Oferta przedmiotów mieści się w kanonie kształcenia na kierunku *administracja*, odpowiada również aktualnym wyzwaniom naukowym i oczekiwaniom otoczenia społecznego. W programie studiów na kierunku *administracja* I stopnia przewidziano najważniejsze przedmioty związane kierunkiem: Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej, Nauka o administracji, Prawo administracyjne, Postępowanie administracyjne. Program studiów II stopnia zawiera najważniejsze treści programowe, niezbędne w kształceniu na poziomie magisterskim, oraz oddające specyfikę kierunku: Postępowanie sadowo-administracyjne, Historia myśli ustrojowo-administracyjnej, Samorząd terytorialny w państwach europejskich, Kontrola administracji, Gospodarka komunalna, Dzieje kultury administracyjno-prawnej. Zapewniona została odpowiednia indywidualizacja toku studiów. Program studiów wzbogaca praktyka zawodowa. Konstrukcja programu oraz treść modułów kształcenia spełnia oczekiwania kadry i studentów. Liczebność grup i wyposażenie sal oraz metody prowadzenia zajęć są odpowiednie do zrealizowania wszystkich założonych efektów kształcenia, co spotyka się z pozytywną oceną studentów.

Do programu studiów wprowadzane są zajęcia umożliwiające studentom realizowanie przedmiotów w języku obcym, jak również udział w programach wymiany studenckiej.

Zasady i procedury rekrutacji zapewniają prawidłowy nabór kandydatów na studia. Zapisy regulaminu i procedur rekrutacji mieszczą się w obowiązujących przepisach prawa oraz przyjętej powszechnie praktyce szkół wyższych. Proces rekrutacji nie zawiera niewłaściwych, lub dyskryminujących zapisów. Uczelnia wdraża narzędzia służące potwierdzaniu efektów uczenia się.

System sprawdzania i oceniania umożliwia co do zasady monitorowanie postępów w uczeniu się i ocenę stopnia osiągnięcia efektów kształcenia. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i wspomagają studentów w procesie uczenia się. Każdy etap kształcenia oraz moduł jest

objęty systemem weryfikacji efektów kształcenia. Kryteria i zasady oceny są sformułowane w sposób jasny i przejrzysty. Studenci mają dostęp do informacji o warunkach zaliczenia oraz mogą uzyskać informacje o kryteriach, w oparciu, o które otrzymali oceny cząstkowe i końcowe wraz z uzasadnieniem. Stwierdzić należy, że stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się, w związku z tym proces etapowej weryfikacji efektów kształcenia na ocenianym kierunku jest realizowany prawidłowo. Należy jednak zwrócić uwagę na warunki przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

4. Zalecenia

- Dalsze doskonalenie programu kształcenia, w szczególności zwrócenie uwagi na treści programowe i efekty kształcenia z zakresu nauk o zarządzaniu w celu pełnego oddania specyfiki kierunku *administracja*.
- Uwzględnienie w planach rozwoju kierunku tendencji rozwoju dyscyplin naukowych, do których powinny odnosić się efekty kształcenia – z zakresu nauk o administracji.
- Rozwój współpracy międzynarodowej związanej z ocenianym kierunkiem.
- Dookreślenie szczegółowych zasad i wymogów formalnych wyboru tematyki pracy dyplomowej oraz treści egzaminu dyplomowego dla kierunku.
- Rozszerzenie zakresu tematycznego pytań poza temat pracy dyplomowej lub magisterskiej podczas obron tych prac.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1.

Na podstawie danych z Raportu samooceny do minimum kadrowego kierunku *administracja*

na poziomie studiów I i II stopnia Uczelnia zgłosiła 20 nauczycieli akademickich, w tym 9 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 11 w grupie nauczycieli posiadających stopień naukowy doktora. Na podstawie przesłanej dokumentacji oraz dokumentacji przedłożonej do wglądu podczas wizytacji, a także przeprowadzonych rozmów dokonano analizy spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego, w której uwzględniono posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich. Analizie poddane zostały także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego.

Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt osób, które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku *administracja*, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r., poz. 1370) – minimum kadrowe dla studiów pierwszego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej trzech samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, § 15 ust. 1 - minimum kadrowe dla studiów drugiego stopnia na określonym kierunku studiów stanowi co najmniej sześciu samodzielnych nauczycieli akademickich oraz co najmniej sześciu nauczycieli akademickich posiadających stopień naukowy doktora, § 13 ust. 1 powyższego rozporządzenia - Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli został zatrudniony w uczelni nie później niż od początku semestru studiów, , oraz § 13 ust. 2 - Nauczyciel akademicki może być zaliczony do minimum kadrowego, jeżeli w danym roku akademickim prowadzi na danym kierunku studiów zajęcia dydaktyczne w wymiarze co najmniej: 30 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego lub będącego osobą, która nabyła uprawnienia równoważne z uprawnieniami doktora habilitowanego, 60 godzin zajęć dydaktycznych – w przypadku nauczyciela akademickiego posiadającego stopień naukowy doktora lub kwalifikacje drugiego stopnia).

Podczas weryfikacji teczek osobowych, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego, stwierdzono, iż wszystkie osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają warunki określone w art. 112a ustawy z dn. 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późn. zm.), Kwalifikacje naukowe nauczycieli akademickich potwierdzają odpowiednie dokumenty zawarte w ich teczkach osobowych. Deklarowane doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich znajduje odzwierciedlenie w dokumentacji – świadectwach pracy.

Spośród **20 nauczycieli akademickich** zgłoszonych przez Uczelnię, **do minimum kadrowego studiów I i II stopnia Zespół Oceniający zaliczył**

- 9 nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego;

— 11 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

(informacje na temat poszczególnych nauczycieli zawarte są w załączniku nr 4 do raportu).

Samodzielni nauczyciele akademicy, a także nauczyciele ze stopniem doktora stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy w dyscyplinach prawo i prawo kanoniczne (a więc z dziedziny nauk prawnych wchodzących w obszar nauk społecznych).

Proporcja liczby nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego do liczby studentów kierunku **spelnia** wymagania § 17 ust. 1 pkt. 8 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. Nr 243, poz. 1370.) i wynosi 1:25

2.2.

Kompetencje dydaktyczne osób prowadzących zajęcia są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Pracownicy naukowci prowadzący zajęcia na kierunku *administracja* prowadzą badania naukowe odpowiadające zakładanym efektom kształcenia. Są autorami podręczników akademickich, komentarzy, glos, artykułów naukowych i monografii, czynnie uczestniczą w krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, ale także podejmują się ich organizacji na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, co uzupełnia oraz urozmaica wiedzę i kompetencje studiujących w Jednostce studentów. Prowadzone przez pracowników ocenianej Jednostki badania naukowe wykorzystywane są również w procesie kształcenia służąc realizacji celów dydaktycznych.

2.3.

Celem polityki doboru kadry realizowanej przez władze Wydziału jest pozyskanie pracowników w odpowiedniej liczbie i o odpowiednich kompetencjach (wiedzy, umiejętnościach i postawach). W tym celu przeprowadzane są otwarte konkursy w oparciu o niezbędne informacje o kandydacie, w tym głównie życiorys zawodowy oraz dorobek naukowy. Od kandydatów wymagane jest także krótkie przedstawienie planów naukowych, co pozwala ocenić, w jakim stopniu profil kandydata odpowiada potrzebom kadrowym Wydziału. Brane jest także pod uwagę doświadczenie praktyczne, ponieważ Władze Wydziału dążą do zbilansowania zatrudnienia osób, które wykazują się nie tylko wiedzą teoretyczną, ale również umiejętnościami praktycznymi. Polityka Władz Wydziału umożliwia właściwy dobór kadry także poprzez weryfikacje kwalifikacji zatrudnionej już kadry naukowej. Ma to miejsce głównie poprzez przeprowadzanie cyklicznej oceny działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej pracowników w oparciu o wypełniane przez nich ankiety, jak również poprzez ocenę pracy dydaktycznej pracowników na podstawie ankiet studenckich. Dziekan wraz z Wydziałową Komisją ds. Oceny Pracowników analizuje przedkładane przez pracowników akademickich ankiety i wspólnie dokonują ich oceny (skala ocen rozpoczyna się od negatywnej, a kończy na wyróżniającej). Podobnie analizowane są ankiety studenckie, których wyniki Dziekan omawia z ocenianymi w ten sposób pracownikami naukowymi.

2.4.

Celem prowadzonych badań w ramach kierunku *administracja* jest naukowe dociekanie i analizowanie instytucji oraz mechanizmów prawnych dotyczących funkcjonowania polskiego oraz unijnego prawodawstwa, w tym zasadniczo instytucji i konstrukcji prawnych z zakresu prawa administracyjnego, cywilnego oraz procedur sądowych i administracyjnych. Szczególną uwagę w ramach prowadzonych badań poświęcono sprawności działania administracji publicznej; tendencjom zmian w administracyjnym prawie materialnym i procesowym; stosunkowi jednostki do przemian administracji publicznej oraz prawnemu układowi stosunków pomiędzy administracją a podmiotami zewnętrznymi. Podejmowane rozważania naukowe mają prowadzić do ustalenia pozycji obywatela wobec administracji publicznej w kontekście przeobrażeń i unowocześniania państwa. Przedmiotem badań jest także rozwój prawa gospodarczego, handlowego, upadłościowego; problemy ochrony dóbr osobistych i własności intelektualnej; status ustrojowo-prawny podmiotów prawa prywatnego i publicznego; realizacja konstytucyjnych gwarancji dotyczących statusu jednostki; wpływ przemian społecznych i technologicznych na prawo cywilne; problematyka współczesnego polskiego prawa karnego oraz współczesne problemy polityki społecznej, prawa pracy i zabezpieczenia społecznego; badania nad umowami w administracji, dziedzictwem kulturowym oraz stosunkami państwo – Kościół. Prowadzone badania pozwalają na lepsze zrozumienie istoty oraz konsekwencji proponowanych i realizowanych, tak przez władze publiczne, jak i podmioty prywatne, rozwiązań. Dotyczy to zasadniczo zmian odnoszących się do kwestii prawnych, polityczno-ustrojowych oraz administracyjnych. Biorąc pod uwagę powyższe, Zespół Oceniający stwierdza, że na kierunku *administracja*, prowadzone są badania naukowe, które odnoszą się do określonych efektów kształcenia na wymienionym kierunku studiów.

2.5.

Realizacja badań prowadzonych w ramach Wydziału przyczyniła się do pogłębiania i poszerzania dorobku naukowego poszczególnych pracowników prowadząc do uzyskania stopni naukowych. W rezultacie prowadzonych badań pracownicy naukowcy WPiA mieli możliwość wymiany poglądów naukowych z przedstawicielami innych ośrodków naukowych w zakresie stanu prowadzonej przez nich działalności badawczej tak za pośrednictwem wydziałowego czasopisma („Opolskie Studia Administracyjno-Prawne”), jak i innych recenzowanych publikacji. Wynikiem prowadzonych badań naukowych w latach 2013 – 2015 było opublikowanie w recenzowanych czasopiśmie naukowych 114 artykułów naukowych. Spośród nich 83 zostało opublikowanych w czasopiśmie naukowym znajdującym się w części B wykazu czasopism wydanym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jednocześnie pracownicy WPiA byli autorami lub współautorami 33 monografii, a także autorami lub współautorami 261 innych publikacji. Ponadto pracownicy WPiA UO byli redaktorami naczelnymi 18 numerów czasopism naukowych lub serii wydawniczej, a także redaktorami 28 wieloautorskich monografii naukowych. W rezultacie prowadzonych badań naukowych pracownicy Wydziału wygłosili w tym czasie także 180 referatów na krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych. Wydział był także organizatorem lub współorganizatorem szeregu krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych (22), w

tym m.in. cyklicznie organizowanego Opolskiego Colloquium Prawno-Historycznego. Rezultaty prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

3. Uzasadnienie

Minimum kadrowe na kierunku *administracja* na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia zostało spełnione.

Nauczyciele akademicy stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy zapewniający realizację programu studiów odpowiadających obszarowi kształcenia dla ocenianego kierunku.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów.

Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje ją do rozwoju naukowego i podnoszenia kompetencji dydaktycznych.

Na kierunku *administracja* prowadzi się badania naukowe w zakresie obszaru wiedzy odpowiadającego obszarowi kształcenia, do którego został przyporządkowany oceniany kierunek studiów *administracja*.

Rezultaty prowadzonych na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku studiów.

4. Zalecenia

Brak zaleceń

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Charakteryzując współpracę z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym w Raporcie samooceny przedstawiono następujący stan: „Jednostka podejmuje intensywne wysiłki na rzecz współpracy z otoczeniem zewnętrznym w celu ubogacania procesu kształcenia oraz zaproponowania studentom atrakcyjnych warunków. Szczególnie zauważalna jest kooperacja Wydziału z jednostkami oświatowymi poprzez organizację wykładów oraz szkoleń dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, prowadzonych przez studentów, co wpływa pozytywnie na wzajemną wymianę doświadczeń w procesie zwiększania świadomości prawnej środowiska szkół. W roku akademickim 2014/2015, gdy rozpoczęto zintensyfikowaną współpracę ze szkołami, Wydział podpisał dwa nowe porozumienia, na mocy których uczniowie szkół średnich mogą uczestniczyć w zajęciach dydaktycznych realizowanych na ocenianym kierunku. W tymże roku akademickim, Wydział przeprowadził wiele wykładów, m.in. w szkołach ponadgimnazjalnych w Opolu, Krapkowicach, Wodzisławiu Śląskim, Wieluniu, Wieruszowie, Ozimku, Częstochowie czy Wałbrzychu z udziałem członków kół naukowych funkcjonujących przy Wydziale. Inicjatywa odbywała się ze wsparciem Urzędu Miasta Opola”.

Nie negując tych działań, a także mając na uwadze, co stwierdzono w dalszej części Raportu samooceny, że: „Prowadzenie zajęć z udziałem uczniów szkół ponadgimnazjalnych pozwoliło na wymianę doświadczeń, której efektem było przygotowanie przez samorząd studencki propozycji zmian w programach studiów”, ten rodzaj aktywności, chociaż interesujący i owocny, nie jest typem współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, który zapewnia udział przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, ich weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji.

W trakcie wizytacji ZO uzyskał dodatkowe wyjaśnienia i informacje (w formie pisemnej) na temat współpracy Jednostki z otoczeniem społecznym, gospodarczym, pracodawcami, a także udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych.

W ramach Uniwersytetu Opolskiego funkcjonuje Rada Gospodarcza, która skupia przedstawicieli środowisk społecznych, gospodarczych, przedsiębiorców oraz pracodawców. Jest organem konsultacyjno-doradczym dla Władz Uniwersytetu. Do jej kompetencji należy: wyrażanie opinii o ogólnych kierunkach działania Uczelni, proponowanie uruchamiania

nowych kierunków kształcenia i specjalności o szczególnym znaczeniu dla gospodarki Opolszczyzny, wyrażanie opinii w sprawie działalności badawczej Uczelni w kontekście potrzeb regionu, promowanie działań Uczelni w kraju i za granicą, wyrażanie opinii w sprawach wiążących Uczelnię z życiem i gospodarką kraju. Rada Gospodarcza przy Uniwersytecie skupia obecnie 30 przedsiębiorców.

W ramach Wydziału zarządzeniem Dziekana WPiA Nr 10a z dnia 31 X 2016 r., powołano Radę Programową ds. Doskonalenia Treści Programu Nauczania WPiA UO. W skład Rady Programowej wchodzi: przedstawiciel Wydziału Prawa i Administracji, Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Opolu, Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Opolu, Prezes Izby Rzemieślniczej w Opolu, Prezes Opolskiej Izby Gospodarczej w Opolu, Przewodniczący Zarządu Opolskiego Oddziału Krajowej Izby Doradców Podatkowych. Radzie przewodniczy Prodziekan WPiA UO ds. Kształcenia i Studentów. Zadaniem Rady Programowej jest wsparcie władz Wydziału w doskonaleniu prowadzonych studiów, dostosowania do potrzeb praktyki oraz wypracowanie nowego modelu kształcenia na wizytowanym kierunku studiów.

W informacji przedstawionej ZO wyjaśniono, że Wydział, w opisie współpracy z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym skoncentrował się, przede wszystkim, na opisie prowadzonych przezeń działań w ramach tzw. „trzeciej misji” uniwersytetu, czyli tym, co Wydział może dać otoczeniu zewnętrznemu. Stąd tę część opisu poświęcono przede wszystkim działalności na rzecz podmiotów administracji i szkół. W mniejszym stopniu opisano współpracę z podmiotami zewnętrznymi wskazując jedynie na współpracę z Miejskim Rzecznikiem Konsumentów i Opolskim Centrum Rozwoju Gospodarczego. W chwili sporządzania raportu Wydział był w trakcie finalizowania zawarcia współpracy z samorządem zawodowym – Opolską Izbą Gospodarczą i Izbą Rzemieślniczą oraz samorządami prawniczymi. Dobry kierunek współpracy został wytyczony przez dalsze włączanie zewnętrznych interesariuszy do współpracy w ramach poprawy programu kształcenia. Ilustrują to podpisane umowy.

Na szczególną uwagę z punktu widzenia studentów kierunku *administracja* zasługują umowa o współpracy z Opolską Izbą Gospodarczą, przewidująca szkolenia w ramach „Akademii Młodego Przedsiębiorcy”, prowadzone przez studentów WPiA UO pod kierownictwem pracowników naukowych; opracowanie bazy wzorców najczęściej stosowanych przez przedsiębiorców umów w formie kreatora umów on-line; staże oraz praktyki odbywane przez studentów WPiA UO w Opolskiej Izbie Gospodarczej; wymiana informacji naukowych oraz materiałów dydaktycznych, w tym publikacje artykułów na łamach „Forum Opolskiego Biznesu”; badanie praktyki stosowania prawa pod kątem zidentyfikowanych potrzeb przedsiębiorców. Zawarto umowę o współpracy między Uniwersytetem Opolskim a Capgemini Polska Sp. z o. o., przewidującą możliwość odbywania praktyk i staży przez studentów; organizowania i prowadzenia wspólnych szkoleń i seminariów; integracji i koordynacji badań naukowych z potrzebami gospodarki, współdziałanie dotyczące zatrudniania studentów i absolwentów Uczelni. Zawarto umowę o współpracy między Uniwersytetem Opolskim a Wojewódzkim Urzędem Pracy przewidującą: organizowanie przedsięwzięć związanych z planowaniem karier zawodowych i aktywizacją zawodową studentów i absolwentów; wymianę informacji dotyczącej rynku pracy i badań popytu na pracę; wymianę, opracowywanie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych; przygotowanie i prowadzenie działań na rzecz korelacji kierunków kształcenia z potrzebami

rynku pracy. Zawarto umowę o współpracy między Uniwersytetem Opolskim a Urzędem Statystycznym w Opolu dotyczącą przyjęcia na praktyki studenckie. Porozumienie o współpracy zawarte zostało między Miastem Opole a Wydziałem Prawa Uniwersytetu Opolskiego: przewiduje wsparcie działalności Miejskiego Rzecznika Praw Konsumentów poprzez badania dotyczące tej działalności, analizę praktyki stosowania prawa, badania świadomości prawnej w zakresie prawa konsumenckiego, jak również praktyki studenckie i staże w Biurze Miejskiego Rzecznika Praw Konsumentów. Zawarto umowę o współpracy między Uniwersytetem Opolskim a Kolab Europe Sp. z o. o., przewidującą: odbywanie płatnych praktyk i staży przez studentów; współdziałanie dotyczące zatrudnienia studentów i absolwentów; stwarzanie warunków sprzyjających nawiązywaniu kontaktów między Uczelnią a przedsiębiorcami. Zawarto umowę o współpracy między Uniwersytetem Opolskim a Bankiem Zachodnim WBK Grupa Santander w zakresie: realizacji inicjatyw, programów, projektów lub usług o charakterze akademickim, technologicznym i naukowym, w tym staże i praktyki w BZ WBK.

Oddziaływanie interesariuszy zewnętrznych jest także realizowane przez pracowników, którzy łączą wiedzę teoretyczną z działalnością praktyczną. W trakcie spotkania z pracownikami Wydziału ZO uzyskał potwierdzenie, że większość pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzi kancelaria prawnicze. ZO uzyskał także informacje na temat szeregu inicjatyw podejmowanych przez pracowników wprowadzających specyficzne formy kształcenia przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi, między innymi zajęcia warsztatowe w Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym, a także na Komendzie Wojewódzkiej Policji. Istotnym elementem współpracy jest także to, że część kadry kierunku *administracja* stanowią praktycy z doświadczeniem prawniczym i administracyjnym, w tym także osoby czynne zawodowo na terenie Województwa Opolskiego. Oznacza to, że kontakty z otoczeniem społecznym i gospodarczym są dla Wydziału czymś naturalnym, a jego pracownicy z racji występowania w podwójnej roli pełnią funkcję łącznika między obydwoma środowiskami. Dzięki temu Wydział może szybko reagować na potrzeby środowiska zewnętrznego, a kontakty te nie mają charakteru wyłącznie kurtuazyjnego i oficjalnego, ale posiadają wymiar praktyczny. Osobą odpowiedzialną za koordynację i rozwój współpracy WPiA UO z otoczeniem zewnętrznym jest Prodziekan ds. Badań i Nauki.

Studenci Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego na kierunku *administracja* tryb stacjonarny i niestacjonarny odbywają praktyki zawodowe zgodnie z planem studiów w wymiarze 4 tygodni. Instytucje wybierane jako miejsce praktyki zgodne są z profilem studiów. Do najczęściej wybieranych przez studentów instytucji należą: komendy policji, w tym wojewódzkie, miejskie, powiatowe; urzędy administracji rządowej i samorządowej; urzędy skarbowe i izby skarbowe; Najwyższa Izba Kontroli; Państwowa Inspekcja Pracy; sądy, w tym rejonowe, okręgowe, apelacyjne, administracyjne; prokuratury, w tym rejonowe, okręgowe. Studenci mogą skorzystać z oferty praktyk krajowych w: Ministerstwie Sprawiedliwości; Urzędzie Komitetu Integracji Europejskiej; Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich; Polskiej Fundacji Schumana. Biorąc pod uwagę charakter wskazanych wyżej instytucji, jak i tych które zostały wymienione we wskazanych wyżej umowach o współpracy, ZO ocenia, że zarówno infrastruktura jak i wyposażenie tych instytucji są dostosowane do potrzeb związanych z osiągnięciem efektów kształcenia, a przede wszystkim

potrzeb określonych dla tych praktyk na ocenianym kierunku *administracja*. Wydziałowy Koordynator nie tylko pomaga studentowi w dokonaniu wyboru placówki biorąc pod uwagę specjalizację, osobiste predyspozycje studenta, miejsce zamieszkania studenta, charakter praktyki oraz oczekiwany rezultat praktyki, ale także, przez kontakt telefoniczny bądź mailowy sprawuje opiekę nad przebiegiem odbywanej przez studenta praktyki oraz udziela merytorycznych wskazówek co do sposobu realizacji praktyki.

3.2.

Z uzyskanych informacji nie wynika, że w wizytowanej Jednostce są prowadzone studia we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych.

3. Uzasadnienie

Biorąc pod uwagę przeprowadzone rozmowy z Władzami Wydziału i kadrami akademicką, oraz uzyskane dodatkowe informacje, należy stwierdzić, że w wizytowanej Jednostce podejmowane są różne działania, będące formą współpracy z otoczeniem. Ich wpływ na kształtowanie efektów kształcenia, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji jest znaczący. Dodatkowo planowane są różnorodne działania zapewniające stały kontakt interesariuszy zewnętrznych i ich udział w zakresie konsultacji, planów i programów studiów, efektów kształcenia, a także stosowanych metod i form kształcenia.

4. Zalecenia

Należy wprowadzić zinstytucjonalizowane formy oceny współpracy Wydziału z otoczeniem społecznym, gospodarczym i kulturalnym, w szczególności z pracodawcami i organizacjami pracodawców w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji oraz organizacji praktyk zawodowych. Taka ocena, dokonywana cyklicznie, np. przez Radę Programową lub osobę odpowiedzialną za koordynację i rozwój współpracy WPiA UO z otoczeniem zewnętrznym i przedstawiana w formie sprawozdania Radzie Wydziału będzie pomocna przy korekcie istniejących i planowaniu dalszych form współpracy.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1.

Potwierdzono, w trakcie wizytacji ZO PKA, stan bazy dydaktycznej wizytowanej Jednostki przedstawiony w Raporcie samooceny. Wydział dysponuje budynkiem o łącznej powierzchni użytkowej 3744,28 m². W budynku znajduje się 15 w pełni multimedialnych sal ćwiczeniowych i wykładowych o powierzchni od 30 do 60 m², aula wykładowa o powierzchni 152 m², pomieszczenia dla kół naukowych o łącznej powierzchni 35 m², nowoczesna pracownia informatyczna o powierzchni 50 m² wyposażona w kilkadziesiąt stanowisk komputerowych, biblioteka wydziałowa wraz z czytelnią o powierzchni 230 m², pomieszczenie poligraficzne o powierzchni 17 m². Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Ponadto w budynku znajduje się 37 gabinetów dla kadry naukowo-dydaktycznej o powierzchni od 15 do 30 m². Studenci mają więc dogodny dostęp do kontaktów z kadra naukową. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do Internetu bezprzewodowego oraz prowadzi kształcenie w zakresie obsługi specjalistycznych, prawniczych programów komputerowych. Budynek dydaktyczny jest wyposażony w windę, podjazdy oraz toalety dla osób niepełnosprawnych. Na terenie budynku Wydziałowego znajduje się bufet o powierzchni 10 m². Estetyka i stan sanitarny wszystkich pomieszczeń jest bez zarzutu.

W uzupełnieniu, należy dodać, że stanowiący podstawę bazy dydaktycznej budynek Wydziału znajduje się na terenie kampusu Uniwersytetu Opolskiego, a to oznacza, że istnieje możliwość korzystania, w określonych sytuacjach z dużej auli znajdującej się w budynku sąsiednim. Oznacza to również, że studenci mogą korzystać z pozostałej infrastruktury, między innymi ze stołówki uniwersyteckiej. Budynek, podobnie jak cały kampus, jest położony dogodnie komunikacyjnie. W trakcie wizytacji ZO potwierdzono stan bezpieczeństwa bazy dydaktycznej i naukowej pod względem przepisów BHP. W trakcie rozmów z Władzami Wydziału, przeprowadzonych przez ZO uzyskano informacje wskazujące na istotne z punktu widzenia rozwoju infrastruktury dydaktycznej planowane działania. W pierwszej kolejności planowane jest wykorzystanie powierzchni strychu w budynku dydaktycznym i przygotowanie tam zespołu pomieszczeń wypoczynkowych dla studentów, a także pomieszczeń ułatwiających im pracę naukową na terenie Uczelni. Dalszym, planowanym przedsięwzięciem jest przejście i dostosowanie do potrzeb Wydziału przyległego budynku.

4.2.

Charakteryzując zasoby biblioteczne i bazę informacyjną w Raporcie samooceny wskazano, że zbiory biblioteczne z zakresu szeroko rozumianej administracji i dziedzin pokrewnych udostępnione studentom są zlokalizowane przede wszystkim w Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji. Biblioteka wydziałowa powstała w 2001 r. Gromadzi i udostępnia zbiory biblioteczne z zakresu: teorii i historii państwa i prawa, prawa konstytucyjnego, administracyjnego, finansowego, europejskiego, międzynarodowego publicznego i prywatnego, karnego, cywilnego, gospodarczego i handlowego, rodzinnego i opiekuńczego,

autorskiego i własności intelektualnej, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, prawa rolnego, wyznaniowego oraz dyscyplin pokrewnych. Biblioteka udostępnia zbiory poprzez wypożyczalnię oraz w sposób prezencyjny na miejscu w czytelni. Obecnie zbiory biblioteczne obejmują ponad 20 tys. woluminów książek i ponad 350 tytułów czasopism specjalistycznych krajowych i zagranicznych. Ponadto, biblioteka udostępnia następujące zbiory: Polska Bibliografia Prawnicza (dostęp tylko w bibliotece Wydziału), Infor Lex Biblioteka i ArsLege. Bardzo ważnym źródłem aktualnej wiedzy są polskie i zagraniczne platformy e-booków, a także bazy danych z artykułami z czasopism. Biblioteka Wydziałowa dysponuje czytelnią liczącą 42 stanowiska (powierzchnia czytelni: 196,9 m², powierzchnia magazynu: 33,65 m²). Studenci i pracownicy UO mają możliwość korzystania ze zbiorów elektronicznych poza Uczelnią za pomocą specjalistycznego systemu HAN. Uczelnia ponadto zapewnia studentom dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Pracownicy i studenci ocenianego kierunku mają zapewnioną możliwość korzystania także z zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Opolskiego oraz z baz danych z zakresu prawa i nauk społecznych, takich jak: Sprinter, SAGE Journals Online i ProQuest Social Science Journals. Podstawą korzystania ze zbiorów bibliotecznych jest karta biblioteczna uprawniająca do korzystania z Biblioteki Głównej oraz bibliotek specjalistycznych w sieci Uniwersytetu Opolskiego. Równocześnie, w trakcie wizytacji dokonano oceny zasobów Biblioteki Wydziałowej pod kątem dostępności literatury podstawowej i uzupełniającej, wskazanej w losowo wybranych sylabusach. Weryfikacji poddano sylabusy z następujących przedmiotów: *Fundusze strukturalne i system finansowania projektów UE* – literatura podstawowa 3 pozycje (akty normatywne), literatura uzupełniająca – nie podano, *Gospodarka komunalna* – literatura podstawowa 3 publikacje, literatura uzupełniająca – nie podano, *Zasady ustroju politycznego państwa* – literatura podstawowa 6 pozycji, literatura uzupełniająca 27 pozycji, *Techniki organizatorskie i decyzyjne w administracji* – literatura podstawowa 2 pozycje, literatura uzupełniająca – nie podano, *Administracja rządowa i samorządowa w wybranych krajach* – literatura podstawowa 8 pozycji, literatura uzupełniająca – 3 pozycje, *Statystyka z demografią* – literatura podstawowa 5 pozycji, literatura uzupełniająca – nie podano, *Instytucje i źródła prawa UE* – literatura podstawowa 4 pozycje, literatura uzupełniająca – nie podano. W analizowanym zestawieniu brakowało w bibliotece jedynie 2 pozycji wskazanych w literaturze podstawowej. Podkreślić należy, że wskazane w sylabusach pozycje literatury były w bibliotece w kilku, a często w kilkunastu egzemplarzach.

4.3.

Jednostka nie prowadzi kształcenia na odległość.

Podkreślić należy, że, jak stwierdzono w Raporcie samooceny, Wydział posiada dostęp do platformy edukacyjnej dającej możliwość udostępniania materiałów edukacyjnych. Stosowany, przez UO system zarządzania treściami edukacyjnymi to – wg Raportu samooceny – wysokiej jakości produkt spółki 4Learning, umożliwiający zaawansowany synchroniczny i asynchroniczny kontakt ze studentem. Platforma jest w 100% zlokalizowana i dostosowana do potrzeb kształcenia uniwersyteckiego. Pracownicy korzystający z platformy mają dostęp do e-learningowego szkolenia z zakresu tworzenia treści dydaktycznych oraz przewodnika z zakresu autorsko-prawnych problemów tworzenia kursów internetowych. W praktyce działań dydaktycznych wizytowanej Jednostki platforma ma jednak obecnie bardzo

ograniczone zastosowanie. Zarządzeniem Dziekana powołany został Pełnomocnik d.s. E-learningu, spodziewać się więc należy, że w przyszłości będą wykorzystane wszystkie możliwości platformy e-learningowej.

3. Uzasadnienie

Baza lokalowa wizytowanej Jednostki zapewnia studentom kierunku *administracja* dostęp do odpowiednio wyposażonych sal dydaktycznych, pracowni informatycznych w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach. Zarówno ilość, jak i stan oraz wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych oraz zaplecza decydują o zadawalającym poziomie bazy dydaktycznej. Planowane działania wpłyną pozytywnie na dalszy rozwój bazy dydaktyczno-naukowej.

Wydział dysponuje odpowiednim zasobem literatury dla realizacji programu na kierunku *administracja*. Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Studenci pozytywnie oceniają dostępne w bibliotece zbiory książek, jak również godziny otwarcia i dostępność materiałów do zajęć.

4. Zalecenia

- *zaleca się zwiększyć dostęp do literatury wskazanej w sylabusach.*

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Z opinii studentów obecnych na spotkaniu z ZO wynika, że prowadzący zajęcia są dla nich dostępni podczas zajęć jak również odpowiadają na wiadomości e-mail. Wszyscy nauczyciele akademicy mają ustalone godziny swoich konsultacji i są na nich obecni. Studenci mają możliwość wyboru opiekuna swojej pracy dyplomowej, jak również sami określają jej temat, który jest następnie przez niego akceptowany. Seminaria odbywają się w małych grupach, co umożliwia studentom indywidualną pracę z opiekunem .

Poza stypendium rektora dla najlepszych studentów, Wydział zdaniem studentów nie wprowadził dodatkowych mechanizmów motywujących ich do osiągnięcia wysokich wyników w nauce.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO potwierdzili, że nie spotkali się z powstaniem sytuacji konfliktowych na Uczelni. W odpowiedzi na pytanie podkreślili, że mają możliwość składania skarg i wniosków do Władz Wydziału, na które zawsze uzyskują odpowiedź.

Na ocenianym kierunku działa 15 kół naukowych. Na spotkaniu z ZO byli obecni przedstawiciele Koła Prawa Administracyjnego i Samorządu Terytorialnego oraz IUS NET Koła Naukowego Telekomunikacji i Internetu. Studenci chętnie angażują się w ruch naukowy, ponieważ jest on wspierany przez Wydział od strony organizacyjnej i finansowej. Wsparcie finansowe kół naukowych zostało ocenione jako adekwatne w stosunku do ich potrzeb. Koła naukowe działają bardzo aktywnie zarówno na polu organizatorskim jak i naukowym. Studenci organizują własne konferencje naukowe oraz często wyjeżdżają na konferencje krajowe. Udział studentów w konferencjach naukowych ma najczęściej charakter czynny w postaci wygłoszenia referatu.

Wydział wspiera również działalność Samorządu Studenckiego, który reprezentuje interesy ogółu studentów przed Władzami Wydziału. Przedstawiciele samorządu ocenili, że Władze Wydziału traktują współpracę z samorządem w sposób partnerski. Ponadto Samorząd Studencki organizuje szereg projektów dla studentów, które mają na celu ich rozwój kulturalny i integrację środowiska studenckiego. Zdaniem przedstawicieli Samorządu Studenckiego, Wydział zapewnia im adekwatne środki finansowe w odniesieniu do prowadzonej działalności. Samorząd Studencki posiada własną wyposażoną w odpowiedni sprzęt siedzibę.

System pomocy materialnej dla studentów reguluje na ocenianym kierunku studiów Regulamin ustalania wysokości, przyznawania i wypłacania świadczeń pomocy materialnej dla studentów Uniwersytetu Opolskiego (zarządzenie Rektora Uniwersytetu Ekonomicznego nr 38/16 z dnia 16 września 2016 r.). Regulamin ten został dostosowany do przepisów znowelizowanej ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym.

Regulamin określa zasady przyznawania każdego rodzaju świadczeń pomocy materialnej zagwarantowanej studentom przez ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym. Studenci podkreślili, że świadczenia pomocy materialnej wypłacane są terminowo. Informacje na temat pomocy materialnej są publikowane na stronie internetowej Uczelni. Pozytywnie pod względem organizacyjnym oceniona została praca pracowników zajmujących się przyznawaniem i wypłatą świadczeń pomocy materialnej dla studentów.

Kryteria przyznawania stypendiów socjalnych, specjalnych dla osób niepełnosprawnych oraz zapomóg są sprecyzowane w Regulaminie i nie stwarzają problemów interpretacyjnych. Podkreślić należy, że Uczelnia wprowadziła również jasne kryteria przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów. W przypadku tego świadczenia wnioski oceniane są metodą punktową, tj. za wysoką średnią ocen i za każde uznane osiągnięcie naukowe, artystyczne lub wysoki wynik sportowy przyznawana jest określona liczba punktów.

5.2.

Uczelnia jest obecnie zaangażowana w program wymian oraz praktyk Erasmus+. Studenci stacjonarni ocenianego kierunku jednak rzadko wyjeżdżają na wymiany studenckie. W roku akademickim 2015/16 za granicę wyjechało 4 studentów. Wydział gościł również 4 studentów z zagranicy. Przedstawione w Raporcie samooceny dane świadczą o tendencji wzrostowej ilości studentów uczestniczących w wymianach. Uczelnia odnotowała również wzrost studentów przyjeżdżających. Wydział natomiast nie prowadzi projektów międzynarodowych z uczelniami partnerskimi, w których mogliby wziąć udział studenci. Wydział nie uczestniczy w krajowej wymianie studenckiej.

Wydział prowadzi aktywną politykę informacyjną, która ma na celu zachęcenie studentów do wyjazdów zagranicznych. Aktualne informacje na temat wyjazdów są dostępne dla studentów na stronie internetowej Wydziału. Ogłoszenia o naborze są publikowane oraz rozsyłane do studentów za pośrednictwem poczty elektronicznej. Koordynator ds. Wymian Międzynarodowych organizuje spotkania informacyjne dla studentów, w czasie których mogą oni porozmawiać ze studentami, którzy wrócili z wymiany.

Organizacja kształcenia na ocenianym kierunku studiów nie utrudnia studentom wyjazdu na wymianę. Przyczyną niewielkiego zainteresowania wyjazdami ze strony studentów jest łączenie studiów z pracą zawodową oraz wysokie koszty utrzymania w państwach zachodniej Europy.

5.3.

W Uczelni funkcjonuje Akademickie Centrum Karier. Jednym z jego zadań jest wsparcie studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy. Biuro organizuje dla studentów darmowe szkolenia i spotkania z pracodawcami, w tym wykłady otwarte, prowadzi doradztwo zawodowe oraz koordynuje liczne projekty skierowane do studentów.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO stwierdzili jednak, że nie spotkali się dotąd z aktywnością Biura. W ich ocenie nie odczuli oni dotąd zinstytucjonalizowanego wsparcia we wchodzeniu na rynek pracy ze strony Uczelni. Wydział wspiera studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim. Kluczową rolę w tym zakresie odgrywają opiekunowie kół naukowych. Studenci są zapraszani na konferencje naukowe organizowane przez Wydział. Opiekunowie kół naukowych pomagają im natomiast w zapraszaniu znanych specjalistów z dziedziny administracji na studenckie konferencje naukowe.

5.4.

W Uniwersytecie Opolskim udzielaniem wsparcia studentom z niepełnosprawnościami zajmuje się Biuro ds. Osób Niepełnosprawnych. Oferuje ono studentom niepełnosprawnym kompleksowe wsparcie w zakresie dostosowania organizacyjnego i właściwej realizacji

procesu dydaktycznego biorąc pod uwagę ich szczególne potrzeby. Pośredniczy ono także w kontaktach pomiędzy studentami niepełnosprawnymi a nauczycielami akademickimi. Uczelnia, w razie potrzeby, zapewnia studentom niepełnosprawnym asystentów, którzy pomagają im w czasie obecności na Uczelni. Warto również zwrócić uwagę, że Biuro organizuje szkolenia dla nauczycieli akademickich, w czasie których zwraca się uwagę na określone potrzeby niepełnosprawnych studentów.

Budynek Wydziału, w którym odbywają się zajęcia na ocenianym kierunku, jest w pełni dostosowany do potrzeb studentów niepełnosprawnych. W budynku znajdują się przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych ruchowo windy oraz toalety. Biblioteki, zarówno wydziałowa jak i główna, są w pełni dostosowane do potrzeb studentów niewidomych lub słabowidzących.

5.5.

Studenci obecni na spotkaniu z ZO pozytywnie ocenili pracę sekretariatu ds. studenckich, który otwarty jest dla nich we wszystkie dni tygodnia, bez wyznaczenia określonych godzin na przyjęcia stron. Podkreślone zostały kompetencje i sprawność działania pracowników administracyjnych. Studenci uważają, że sekretariat pracuje sprawnie, co pozwala im na załatwienie spraw bez kolejek. Ponadto studenci potwierdzili, że mają bezpośredni dostęp do Dziekana również poza wyznaczonymi godzinami przyjęć. Studenci wyrazili swoją pozytywną ocenę o pracy Dziekana, który pomimo licznych obowiązków znajduje czas na pomoc przy rozwiązywaniu indywidualnych problemów studentów.

Program kształcenia oraz procedury dotyczące toku studiów zostały opublikowane na stronie internetowej Wydziału w taki sposób, że każdy student może się z nimi swobodnie zapoznać. Studenci obecni na spotkaniu z ZO stwierdzili, że nie mają problemów z odnalezieniem programu kształcenia oraz dostępem do zarządzeń Władz Wydziału i Uczelni oraz regulaminów. Ich zdaniem, informacje zamieszczone na stronie internetowej Wydziału są zawsze aktualne.

3. Uzasadnienie

Pomoc dydaktyczna sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów. System przyznawania świadczeń pomocy materialnej funkcjonuje sprawnie. Przyjęte kryteria przyznawania stypendium rektora mają charakter obiektywny i ustrukturyzowany.

Uczelnia zapewnia studentom możliwość wyjazdu na studenckie wymiany zagraniczne w ramach programu Erasmus+. Studenci ocenianego kierunku studiów są zainteresowani wyjazdami zagranicznymi w niewielkim stopniu, pomimo tego, że Wydział prowadzi aktywną politykę informacyjną i promocyjną programu Erasmus+. Organizacja procesu kształcenia nie stoi na przeszkodzie udziału studentów w wymianach międzynarodowych. Wydział nie prowadzi innych programów wymian międzynarodowych i krajowych.

Studenci ocenianego kierunku studiów nie odczuwają wsparcia Uczelni w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy. Działalność Akademickiego Centrum Karier pomimo tego, że w swych założeniach jest kompleksowa, nie cieszy się popularnością wśród studentów. Uczelnia wspiera

zainteresowanych studentów w kontaktach ze środowiskiem akademickim.

Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne na bardzo wysokim poziomie. Na uwagę zasługuje działalność Biura ds. Osób Niepełnosprawnych oraz asystentów studentów niepełnosprawnych. Infrastruktura Wydziału jest w pełni dostosowana do potrzeb studentów niepełnosprawnych.

Wydział zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

4. Zalecenia

- Wprowadzenie dodatkowych mechanizmów motywujących studentów do osiągnięcia wysokich wyników w nauce.
- zintensyfikować i uruchomić profesjonalne działania w celu wsparcia studentów we wchodzeniu na rynek pracy
- Zaangażowanie Wydziału w inne niż Erasmus+ programy wymian studenckich i nawiązanie w tym celu współpracy bilateralnej.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1. projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych,*

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania,*

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia,*

6.1.6. kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej,*

6.1.7. wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8. zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10. dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także

wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.

Wydziałowy system jakości kształcenia opiera się na następujących wewnętrznych – uczelnianych – aktach prawnych:

- Uchwale nr 14/96-99 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 18 grudnia 1997 r. w sprawie wprowadzenia Uczelnianego Systemu Stymulacji i Oceny Jakości Kształcenia,
- Zarządzeniu nr8/2012 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 5 marca 2012 r. w sprawie uczelnianego systemu doskonalenia jakości kształcenia w Uniwersytecie Opolskim,
- Zarządzeniu nr7/2014 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie: Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim,
- Zarządzeniu nr 8/2014 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 28 lutego 2014 r. w sprawie powołania Pełnomocnika Rektora UO ds. Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim,
- Zarządzeniu nr 17/2014 Rektora Uniwersytetu Opolskiego z dnia 12 maja 2014 r. w sprawie: powołania Uczelnianej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia i Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim,
 - Decyzji nr 4/2014 Prorektora ds. kształcenia i studentów z dnia 20 czerwca 2014r. w sprawie wprowadzenia wzorów sprawozdań Uczelnianego Systemu Doskonalenia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Opolskim, Aktach wewnętrznych Dziekana WPiA, w tym na Zarządzeniu Dziekana WPiA w sprawie powołania wydziałowej komisji ds. doskonalenia jakości kształcenia oraz Zarządzeniu Dziekana WPiA w sprawie powołania wydziałowej komisji ds. oceny jakości kształcenia.

Wydziałowa polityka jakości kształcenia jest zarówno zbieżna, jak i jest podporządkowana uczelnianej polityce jakości kształcenia, która wynika ze strategii rozwoju Uniwersytetu Opolskiego. Priorytetem wydziałowej polityki jakości kształcenia jest dążenie do tego by proces edukacji prowadzony był na jak najwyższym poziomie, przy uwzględnieniu wymogów stawianych przez zmieniający się rynek pracy, otoczenie zewnętrzne czy sytuację demograficzno-ekonomiczną. Tym samym, proces dydaktyczny prowadzony na Wydziale Prawa i Administracji zgodnie ze strategią Uniwersytetu Opolskiego zmierza ku temu by studenci i absolwenci Wydziału posiadali wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne na najwyższym poziomie, byli przygotowani do wyzwań współczesnego świata oraz potrzeb i oczekiwań rynku pracy, prezentowali wysokie standardy etyczne oraz silne poczucie zaangażowania społecznego w działalności zawodowej.

Wydział Prawa i Administracji, mając na względzie wagę i istotę procesu dydaktycznego, strategię Uniwersytetu Opolskiego, jak i realia regionalnego rynku pracy, realizuje politykę jakości kształcenia opartą na następujących, podstawowych zasadach proces kształcenia: wiedza – przekazywana studentom – winna oparta być na połączeniu wiedzy o charakterze praktycznym i teoretycznym; wiedza – przekazywana studentom – winna oparta być na najnowszych osiągnięciach i stanie nauki, przy uwzględnieniu aktualnego prawodawstwa, orzecznictwa i różnorodnych poglądów doktryny; metody dydaktyczne winny być w sposób trwały i systematyczny modyfikowane tak, by uwzględniały one zarówno formy przekazu tradycyjnego, jak i tego, który odbywa się przy wykorzystaniu i pomocy środków audiowizualnych oraz systemów internetowych; kadra dydaktyczna Wydziału winna stanowić kompilację przedstawicieli nauki jak i szeroko postrzeganej praktyki prawniczej oraz administracyjnej, tj. przedstawicieli służb i instytucji publicznoprawnych; studenci winni mieć zapewniony czynny udział w życiu naukowym, organizacyjnym i dydaktycznym Wydziału (między innymi poprzez możliwość uczestnictwa w działalności kół naukowych, organizacji studenckich, organizowaniu i współorganizowaniu konferencji, sympozjum, panelów dyskusyjnych); praktyki studenckie winny zapewniać studiującym uzyskanie wiedzy praktycznej odnoszącej się do działania, organizacji, wykonywania zadań sądów, organów policji, prokuratur, służb i innych instytucji publicznoprawnych, kancelarii podatkowych, rachunkowych czy szeroko postrzeganego grona podmiotów gospodarczych; oferta kształcenia winna być doskonała i modyfikowana zgodnie z potrzebami zmieniających się tendencji i uwarunkowań regionalnego rynku pracy; metody dydaktyczne winny być w sposób trwały i postępująco modyfikowane oraz doskonałe; proces kształcenia ma sprzyjać promowaniu własnych, tj. wywodzących się z kręgu absolwentów kadr naukowych; proces kształcenia ma służyć budowaniu oraz pogłębianiu kultury i zasad dobrego zachowania (zarówno wśród studentów jak i pracowników Wydziału); proces kształcenia ma służyć budowaniu więzi z otoczeniem, w tym z przedsiębiorcami jak i podmiotami administracji publicznej; proces kształcenia ma służyć i umożliwiać wymianę studentów, zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym; proces kształcenia winien odbywać się również w języku obcym; baza dydaktyczna winna odpowiadać wymogom stawianym przez uwarunkowania rozwoju cywilizacyjnego; studenci winni mieć dostęp do na bieżąco aktualizowanego zbioru książek, czasopism i periodyków naukowych.

W ramach struktur wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, na Wydziale Prawa i Administracji działają dwie komisje, tj. Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia i Wydziałowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia. Do głównych i podstawowych zadań Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia należy: analiza programów studiów, modyfikacja oferty kształcenia, rozszerzanie oferty kształcenia na poziomie studiów wyższych, rozszerzanie oferty kształcenia o nowe kierunki studiów podyplomowych. Natomiast Wydziałowa Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia zajmuje się weryfikacją procesu jakości kształcenia (w tym w oparciu o wyniki ankietyzacji czy hospitacji zajęć), analizą wspólną z Wydziałowym Pełnomocnikiem ds. Praktyk jak i Działem Praktyk stanu praktyk studenckich (zapotrzebowanie, nabyta wiedza i umiejętności), weryfikacją losów absolwentów, oceną modyfikacji bazy dydaktycznej, a także oceną dywersyfikacji poszerzania zbioru bibliotecznego w Bibliotece Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego.

Konsekwencją podziału zadań i celów pomiędzy komisjami ds. jakości kształcenia jest wypracowanie form współpracy zapewniających jak najlepsze osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia. Dotychczas formy współpracy opierały się przede wszystkim o wymianę informacji i wspólne posiedzenia komisji lub przedstawicieli komisji. Ponadto zachowywana była odpowiednia kolejność wykonywanych prac w ramach komisji oraz sporządzania i udostępniania sprawozdań. Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia po opracowaniu projektu sprawozdania przesyłała go Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia. W przeważającej części prace Komisji ds. Oceny są konsekwencją prac Komisji ds. Doskonalenia. Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia ma charakter diagnosty/audytora wewnętrznego, natomiast Komisja ds. Doskonalenia – wypracowuje nowe rozwiązania.

6.1.1.

Efekty kształcenia projektuje się głównie w oparciu o badanie opinii pracodawców. Opiniowanie przez pracodawców programów kształcenia, w tym zakładanych efektów kształcenia i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego odbywa się w ramach Rady Programowej ds. Doskonalenia Treści Programu Nauczania Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego. W jej skład wchodzi przedstawiciele samorządów prawnych oraz samorządu gospodarczego, a przewodniczy Prodzikan WPiA UO ds. Kształcenia i Studentów. Zadaniem Rady Programowej jest wsparcie Władz Wydziału w dostosowywaniu prowadzonych studiów do potrzeb praktyki. Istotnym elementem współpracy Wydziału z otoczeniem zewnętrznym jest także to, że część kadry kierunku *administracja* stanowią praktycy z doświadczeniem prawniczym i administracyjnym, w tym także osoby czynne zawodowo na terenie województwa opolskiego. Ponadto prowadzone są konsultacje z przedstawicielami Samorządu Studenckiego dotyczące programów studiów, wymogów dydaktycznych, udoskonalania metod dydaktycznych czy modyfikacji oferty wykładów monograficznych. Dodatkowo, przedstawiciele Samorządu Studenckiego dokonują badania i ankietyzacji studiujących pod kątem satysfakcji studiowania, celowości wyboru kierunku, oferty kształcenia, oferty ogólnouczelnianej, jakości obsługi przez dziekanat i pracowników administracyjnych, a także jakości kształcenia (w tym poziomu przekazywanej wiedzy, aktualności, stosowania środków audiowizualnych, zajęć).

Przedstawiciele studentów zostali powołani do Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia. Ich udział nie został natomiast przewidziany w Wydziałowej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia, co krytycznie ocenia ZO, ponieważ udział studentów powinien być zapewniony również przy ocenie wprowadzonych rozwiązań i ich dalszej ewaluacji. Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia zatwierdza projekty programów kształcenia oraz propozycje zmian, które wypracowywane są przez Radę Programową powołaną przez Dziekana. Przedstawiciele studentów biorą udział w przygotowaniu projektu programów kształcenia już na etapie prac koncepcyjnych. Zgłaszają oni szereg postulatów istotnych z punktu widzenia kształcenia na ocenianym kierunku studiów, jak np. wprowadzenie obligatoryjnego zaliczenia z przedmiotu prowadzonego w języku obcym, jak również potrzebę modyfikacji treści kształcenia kursu informatyka, poprzez ukierunkowanie go na obsługę programów prawnych. Samorząd Studencki przedstawił swoją pisemną opinię dotyczącą programu kształcenia w całości aprobującą przedstawiony projekt. W opinii

znalazło się szczegółowe uzasadnienie wprowadzanych zmian, co świadczy o rzeczywistym zaangażowaniu przedstawicieli studentów w projektowanie programu kształcenia. Warto również zwrócić uwagę na powołany *ad hoc* Zespół ds. Nowych Metod Kształcenia, w którego pracach biorą udział przedstawiciele studentów, a który ma za zadanie analizę i wdrażanie nowych metod kształcenia na ocenianym kierunku *administracja*.

6.1.2.

W ramach monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia, WSZJK poddaje weryfikacji wszystkie kategorie efektów kształcenia, tj. wiedzę, umiejętności i kompetencje. Zgodnie z przyjętymi procedurami wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia, w procesie monitorowania stopnia osiągnięcia efektów kształcenia uczestniczą: koordynator przedmiotu, metodyk, prodziekan oraz Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia. W wyniku analizy wyników sesji, ze szczególnym uwzględnieniem egzaminu semestralnego (jest to syntetyczna miara stopnia osiągnięcia kierunkowych efektów kształcenia), koordynatorzy przedmiotów we współpracy z metodykiem dokonują ewaluacji i modyfikacji programów oraz metod kształcenia. Raporty z wyników egzaminu semestralnego przygotowywane są na podstawie danych przekazywanych przez koordynatora. Raporty te gromadzi i analizuje prodziekan. Wnioski z raportów są podstawą zmian odnoszących się do kształtu i zasad funkcjonowania egzaminu semestralnego. Prodziekan monitoruje jakość prac dyplomowych przy wykorzystaniu efektów prac Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia. Monitoring opiera się także na analizie sylabusów i prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych studentów. Wyciągnięte wnioski stanowią podstawę do opracowania rekomendacji służących doskonaleniu programu kształcenia i wprowadzania modyfikacji w zakresie efektów kształcenia oraz sposobów ich realizacji i weryfikacji. Stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia jest także monitorowany poprzez analizowanie osiągnięć kół naukowych działających na Wydziale i nagradzanie tych, które działają najbardziej aktywnie. Inną formą monitorowania osiągania efektów kształcenia wykorzystywaną przez WSZJK, jest badanie losów absolwentów poprzez uzyskiwanie informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy. W procesie analizy stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia nie przewidziano uczestnictwa przedstawicieli studentów, którzy w sposób bezpośredni lub pośredni (np. za pośrednictwem Samorządu Studentów) mogliby wyrażać swoją opinię w tym zakresie.

6.1.3.

Jednym z elementów stosowanego WSZJK jest weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia. Powyższe reguluje procedura weryfikacji osiągania zakładanych efektów kształcenia oraz oceniania studentów. Procedura obejmuje wszystkich nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne. Weryfikacji poddane zostają wszystkie kategorie efektów kształcenia, tj. wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne. Podmiotami odpowiedzialnymi za prawidłowe stosowanie

wymienionej wyżej procedury są Wydziałowa Komisja ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Prodziekan ds. Kształcenia i Dydaktyki. Jak poinformowano ZO na spotkaniu z Wydziałową Komisją ds. Oceny Jakości Kształcenia, przeprowadzana jest także analiza zgodności zagadnień egzaminacyjnych z efektami kształcenia dla danego przedmiotu. Analiza ta podzielona jest na dwie części. W pierwszej znajdują się informacje podstawowe, takie jak nazwa Wydziału, kierunek, rok akademicki, semestr, nazwa przedmiotu, wymiar godzin oraz imię i nazwisko egzaminatora. W drugiej części znajdują się analizowane elementy z zakresu wiedzy (np. w jakim stopniu dobór zagadnień egzaminacyjnych jest adekwatny do przedmiotowych efektów kształcenia?), umiejętności (W jakim stopniu dobór zagadnień egzaminacyjnych jest adekwatny do przedmiotowych efektów kształcenia?) oraz kompetencji społecznych (W jakim stopniu dobór zagadnień egzaminacyjnych jest adekwatny do przedmiotowych efektów kształcenia? Jaka jest proporcja zagadnień egzaminacyjnych do przedmiotowych efektów kształcenia?). Punktacja przyznawana jest od 1 do 4 gdzie:

- a. 1 – niezgodne z przedmiotowymi efektami kształcenia
- b. 2 – w niskim stopniu zgodne z przedmiotowymi efektami kształcenia
- c. 3 – w wysokim stopniu zgodne z przedmiotowymi efektami kształcenia
- d. 4 – w pełni zgodne z przedmiotowymi efektami kształcenia.

Studenci mają możliwość oceny przyjętych zasad oceniania w kwestionariuszu oceny zajęć przeprowadzanej po zakończeniu sesji egzaminacyjnej, jednak tylko w ramach swobodnego komentarza, ponieważ kwestionariusz nie zawiera odpowiedniego pytania w tym zakresie. Swoje uwagi w przedmiocie zasad oceniania studenci mogą natomiast zgłaszać na bieżąco do Dziekana Wydziału za pośrednictwem Samorządu Studenckiego. Na ocenianym kierunku studiów stosowany jest także system weryfikacji prac dyplomowych po kątem zapobiegania plagiatom oraz ich wykrywania. Studenci obecni na spotkaniu z ZO byli świadomi wprowadzonych przez Uczelnie zasad przeciwdziałania plagiatom.

6.1.4.

Zasady, warunki oraz tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów określone zostały uchwałą nr 117/2012-2016 Senatu Uniwersytetu Opolskiego z dnia 24 maja 2015 r. w sprawie wyrażenia zgody na zatwierdzenie regulaminu potwierdzania efektów uczenia się nabytych poza edukacją formalną. Mimo, że Wydział Prawa i Administracji UO spełnia warunki do prowadzenia na kierunku *administracja* rekrutacji w trybie PEU, dotychczas żaden kandydat nie wystąpił z wnioskiem o potwierdzenie efektów uzyskanych poza szkolnictwem wyższym. Powyższa procedura została objęta nadzorem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

6.1.5.

Monitorowanie zawodowych karier absolwentów odbywa się zgodnie z procedurą, której celem jest monitorowanie karier zawodowych absolwentów Uniwersytetu Opolskiego oraz opracowywanie raportów z badań dotyczących sytuacji absolwentów na rynku pracy i informowanie władz rektorskich i dziekańskich o wynikach badań oraz formułowanie rekomendacji z nimi związanych. Jednostką, która stosuje wymienioną wyżej procedurę jest

Akademickie Centrum Karier oraz Prorektor ds. Kształcenia i Studentów. Badanie przeprowadzane jest cyklicznie w 4 etapach. Etap I przeprowadzany od czerwca do końca września stanowi zebranie danych oraz oświadczeń o zgodzie na udział w badaniu absolwentów w momencie lub nie wcześniej niż miesiąc przed ukończeniem studiów. Zebranie danych przeprowadzają wydziały Uczelni, następnie dane są przekazywane do ACK Uniwersytetu Opolskiego. ACK UO w październiku rozsyła elektroniczną wersję ankiety do absolwentów Uczelni, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety, dokonuje analizy danych. Etap ten kończy się sporządzeniem pierwszej części raportu (listopad – styczeń). Etap II przeprowadzony jest w rok po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom drugą ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje drugą część raportu po konsultacji merytorycznej. Etap III przeprowadzony jest w trzy lata po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom trzecią ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje trzecią część raportu po konsultacji merytorycznej. Etap IV przeprowadzany jest w pięć lat po ukończeniu przez absolwentów studiów. Akademickie Centrum Karier przesyła absolwentom czwartą ankietę, przeprowadza wersję telefoniczną ankiety, archiwizuje zwrócone ankiety i dokonuje analizy danych. Opracowuje ostateczny raport po konsultacji merytorycznej. Wybrane wyniki raportu przedstawiane są dziekanom wydziałów Uczelni a także właściwym organom Województwa Opolskiego i Miasta Opola. Informacja o wynikach badań podlega opublikowaniu także na stronie internetowej Uczelni. Jak poinformowano w trakcie spotkania ZO z Akademickim Centrum Karier, prowadzenie badań losów zawodowych absolwentów pozwala Uczelni dysponować wiedzą na temat jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach, przygotowania absolwentów do podjęcia pracy, oczekiwań co do przyszłej pracy zawodowej, czy sytuacji na rynku pracy. Na Wydziale Prawa i Administracji źródłem informacji o absolwentach są także wyniki egzaminów wstępnych na aplikacje prawnicze udostępniane przez Ministerstwo Sprawiedliwości oraz wyniki badań ogólnopolskiego systemu monitorowania ekonomicznych losów absolwentów (ELA) wdrożonego w roku 2016 przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Informacje te uzupełniają badania losów absolwentów prowadzone przez Akademickie Centrum Karier UO. Ze względu na to, że ankietyzacja spotyka się z umiarkowanym odzewem ze strony absolwentów, ważnym źródłem informacji o ich losach zawodowych jest informacja zwrotna uzyskiwana od samorządów zawodowych, pracodawców, a także samych absolwentów utrzymujących kontakty z Wydziałem lub z opiekunami prac magisterskich. Pośrednim źródłem informacji, zwłaszcza o absolwentach czynnych w środowisku międzynarodowym, są dane zamieszczane przez nich na portalu społecznościowym dla profesjonalistów LinkedIn. Jak poinformowano ZO, badania ankietowe oraz badania ELA jedynie w niewielkim stopniu pozwalają ocenić przydatność absolwentów na rynku pracy. Ich analiza prowadzi do wniosku, że w zakresie objętym tymi badaniami o szansach na rynku pracy decydują w znacznej mierze czynniki zewnętrzne, związane z sytuacją ekonomiczną regionu. Dane te pozwalają jednak ustalić, jaką pracę wykonują absolwenci i gdzie się osiedlają. Najcenniejszym źródłem informacji o losach życiowych absolwentów jest informacja zwrotna od nich samych oraz od ich pracodawców. Na podstawie feedback'u z tych źródeł zidentyfikowano najważniejsze elementy procesu

kształcenia wymagające uwagi. Są nimi niektóre kompetencje miękkie, zwłaszcza umiejętność przygotowania improwizowanej wypowiedzi pisemnej i ustnej, myślenie systemowe oraz umiejętność zrozumienia i korzystania z informacji pochodzących od przedstawicieli innych gałęzi wiedzy (księgowych, informatyków, menedżerów). Narzędziem pozwalającym na poprawę kompetencji studentów we wskazanym wyżej zakresie są wprowadzone do programu studiów kursy ogólnouczelniane, odnośnie których Wydział Prawa i Administracji czyni starania, by obejmowały wiedzę i umiejętności pozaprawne przydatne absolwentowi kierunku *administracja*.

6.1.6.

Na ocenianym kierunku studiów dokonywana jest systematyczna ocena jakości kształcenia prowadzonych zajęć. Ocena ta odbywa się na podstawie Procedury SDJK-O-U8. Celem i przedmiotem procedury oceny nauczycieli akademickich jest ustalenie stopnia wypełniania przez nauczycieli akademickich obowiązków, o których mowa w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i w Statucie Uniwersytetu Opolskiego, oraz uzyskanie informacji o sposobie prowadzenia zajęć dydaktycznych, stosowanych metodach nauczania i sposobie przekazywania wiedzy. Procedura swoim zakresem obejmuje wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych prowadzących zajęcia na kierunku *administracja*. Jednostką odpowiedzialną za merytoryczne planowanie i organizowanie wyżej wymienionych badań ankietowych jest Zakład Analizy Ankiet Ewaluacyjnych, który funkcjonuje w strukturze Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego. Ponadto za monitorowanie przebiegu badania wśród studentów odpowiedzialny jest Prodziekan ds. Kształcenia i Studentów.

Zakład Analizy Ankiet Ewaluacyjnych przesyła druki ankiet do Dziekana. Prodziekan ds. Kształcenia i Studentów ustala harmonogram badań ankietowych. Stosowany w badaniach sondażowych kwestionariusz ankiety dla studentów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych zawiera oprócz instrukcji sposobu udzielania odpowiedzi, 12 pytań dotyczących sposobu prowadzenia zajęć dydaktycznych, tj. wykładu, ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium oraz seminarium. Pytania ankiety zawierają między innymi następujące aspekty procesu dydaktycznego: organizację zajęć, aktywizowanie i usamodzielnianie studentów, komunikatywność przekazu, dyscyplinę prowadzenia zajęć, a także ustosunkowanie się pracowników prowadzących zajęcia do studentów (dostępność, życzliwość, obiektywność oceniania). Ankietowani studenci wybierają oceny z 5-stopniowej skali, która wyraża się następująco: w bardzo małym stopniu; w małym stopniu; średnio; w dużym stopniu; w bardzo dużym stopniu. W kwestionariuszu ankiety jest także osobne miejsce na ewentualne uwagi i komentarze nie mieszczące się w zakresie postawionych pytań, jak również średnią ocen uzyskaną przez studenta z ostatniej sesji, liczbę zajęć opuszczonych przez niego oraz liczbę nie odbytych zajęć dydaktycznych przez pracownika.

Ankieta jest przeprowadzana po każdym zakończonym semestrze zajęć dydaktycznych. Przedmiotem badań ankietowych są wszystkie formy zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Ocenie podlega każdy pracownik naukowo-dydaktyczny (bez względu na stopień czy tytuł i pełnioną funkcję), który zakończył przedmiot nauczania w danym semestrze roku akademickiego. Kwestionariusze ankiet wypełniane są przez studentów anonimowo. Nadzór nad wypełnianiem ankiet przez studentów sprawuje

Prodziekan ds. Kształcenia i Studentów lub pracownik naukowo-dydaktyczny ewentualnie administracyjny wyznaczony przez Dziekana. Wypełnione przez studentów ankiety przesyłane są do Zakładu Analizy Ankiety Ewaluacyjnych. Wypełnione przez studentów kwestionariusze ankiet, jako poufne informacje, gromadzone są przez pracownika Zakładu Analizy Ankiety Ewaluacyjnych. Pracownik Zakładu wprowadza uzyskane dane do programu komputerowego „Ankieta”. Zbiorcze statystyczne wyniki badań ankietowych otrzymuje Dziekan. Zestawienie globalne otrzymuje Uczelniana Komisja ds. Oceny Jakości Kształcenia, Prorektor ds. Kształcenia i Studentów oraz do wglądu Przewodniczący Samorządu Studenckiego. Raporty z analizy przeprowadzonych badań są przekazywane w dwóch turach: za semestr zimowy do końca czerwca, za semestr letni do końca stycznia, po uprzednim zatwierdzeniu przez dyrektora Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego. Wypełnione ankiety są porządkowane i przechowywane przez okres 5 lat w archiwum Zakładu Analizy Ankiety Ewaluacyjnych, a następnie komisyjnie niszczone. Arkusz ocen pracowniczych zawiera informacje na temat działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nauczyciela akademickiego, a także informacje o relacjach pomiędzy współpracownikami oraz odbiorem nauczycieli przez studentów. Arkusz składa się z trzech głównych części prezentujących informacje o działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Ocena ma charakter punktowy i opisowy. Wyniki ocen przedstawiane są osobie ocenianej. Od każdej oceny przysługuje prawo odwołania się do Rady Wydziału lub do Senatu w ciągu miesiąca od dnia przekazania opinii ocenianemu. Procedura oceny ma na celu przede wszystkim stymulację rozwoju nauczyciela akademickiego. Stanowi syntetyczny zestaw informacji będący podstawą podziału obowiązków, przyporządkowania do konkretnych przedsięwzięć, nagradzania oraz dyscyplinowania pracowników. Ma również bezpośredni wpływ na zatrudnianie oraz awansowanie pracowników.

Ocena zajęć dydaktycznych przez studentów przeprowadzana jest w formie ankiety papierowej. Zgodnie z procedurą zawartą w Uczelnianej Księdze Jakości Kształcenia, studenci mają możliwość oceny wszystkich zajęć, w których brali udział w danym semestrze. Studenci obecni na spotkaniu z ZO stwierdzili, że nie otrzymują informacji zwrotnej z przeprowadzonego badania i przez to nie widzą potrzeby wypełniania ankiet. Do tej pory również Samorząd Studencki nie wnioskował o możliwość zapoznania się wynikami oceny zajęć dydaktycznych.

6.1.7.

Arkusz ocen pracowniczych stanowi informację na temat działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nauczyciela akademickiego a także zawiera informacje o relacjach pomiędzy współpracownikami oraz odbiorem nauczycieli przez studentów. Arkusz składa się z trzech części prezentujących informacje o działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej. Ocena ma charakter punktowy i opisowy. Wyniki ocen przedstawiane są osobie ocenianej. Od każdej oceny przysługuje prawo odwołania się do Rady Wydziału lub do Senatu w ciągu miesiąca od dnia przekazania opinii ocenianemu. Procedura oceny ma na celu przede wszystkim stymulację rozwoju nauczyciela akademickiego. Stanowi syntetyczny zestaw informacji będący podstawą podziału obowiązków, przyporządkowania do

konkretnych przedsięwzięć, nagradzania oraz dyscyplinowania pracowników. Ma również bezpośredni wpływ na zatrudnianie oraz awansowanie pracowników. Ponadto wyniki oceny pracowniczej przekładają się również na informacje o potencjalnych możliwościach nauczyciela, jak również stanowią trwałą dokumentację zdarzeń i osiągnięć świadczących o wartości jego pracy.

6.1.8.

Ocena zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów, jest dokonywana na podstawie procedury SDJK-O-U9, za przeprowadzenie której odpowiedzialny jest Zakład Analizy Ankiety Ewaluacyjnych istniejący w strukturze Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego oraz Prodziekan ds. Kształcenia i Studentów. Jak wynika z przeprowadzonej przez ZO rozmowy z Władzami Wydziału, Zakład Analizy Ankiety Ewaluacyjnych przesyła druki ankiet do Dziekana. Następnie Prodziekan ds. Kształcenia i Studentów ustala harmonogram badań ankietowych. Ankieta jest przeprowadzana raz w danym roku akademickim. Przedmiotem badań ankietowych są wszystkie formy zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych. Ocenie podlega baza dydaktyczna, warunki lokalowe, sposób organizacji zajęć dydaktycznych, dostęp do zasobów bibliotecznych, możliwość rozwoju naukowego i zawodowego oraz obsługa administracyjna. Kwestionariusze ankiet wypełniane są przez pracowników naukowo-dydaktycznych anonimowo. Nadzór nad wypełnianiem ankiet przez pracowników naukowo-dydaktycznych sprawuje Dziekan lub pracownik naukowo-dydaktyczny ewentualnie administracyjny wyznaczony przez Dziekana. Wypełnione przez nauczycieli akademickich ankiety przesyłane są do Zakładu Analizy Ankiety Ewaluacyjnych, gdzie zostają opracowane i przeanalizowane. Zbiorcze statystyczne wyniki badań ankietowych otrzymuje Dziekan. Raporty z analizy przeprowadzonych badań są przekazywane do Uczelnianej Komisji ds. Oceny Jakości Kształcenia oraz Prorektorowi ds. Kształcenia i Studentów do końca września danego roku akademickiego, po uprzednim zatwierdzeniu przez dyrektora Centrum Edukacji Ustawicznej Uniwersytetu Opolskiego. Wypełnione ankiety są porządkowane i przechowywane przez okres 5 lat w archiwum Zakładu Analizy Ankiety Ewaluacyjnych, a następnie komisyjnie niszczone. Wydział systematycznie inwestuje w literaturę, informatyczne bazy prawnicze, cyfrowe biblioteki oraz materiały dydaktyczne służące zwiększaniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Studenci kierunku *administracja* podczas spotkania z ZO poinformowali, że mają możliwość rozwijania swoich pasji, umiejętności oraz wiedzy dzięki zapewnieniu przez Wydział Prawa i Administracji ciągle rozwijanej biblioteki i pracowni informatycznej. Ponadto poinformowano ZO, że Wydział systematycznie inwestuje w literaturę, informatyczne bazy prawnicze, cyfrowe biblioteki oraz materiały dydaktyczne służące zwiększaniu jakości kształcenia na ocenianym kierunku. W tym celu podejmowana jest współpraca z podmiotami gospodarczymi oraz intensyfikowane są wysiłki, które pozwalają na doinwestowanie działalności Samorządu Studenckiego oraz kół naukowych poprzez zakupy w ramach zgłaszanego zapotrzebowania niezbędnych materiałów służących rozwojowi infrastruktury dydaktycznej.

Przedstawiciele Samorządu Studenckiego potwierdzili, że są często proszeni o wyrażenie

swojej opinii w przedmiocie oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów w czasie posiedzenia Wydziałowej Komisji ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia.

6.1.9.

W ramach funkcjonowania WSZJK oceniany jest sposób gromadzenia działań dotyczących jakości kształcenia oraz jej doskonalenia. Sporządzane są roczne sprawozdania z pracy WSZJK, w których również zawarte są zalecenia/rekomendacje odnośnie narzędzi doskonalenia WSZJK. WSZJK uwzględnia także ocenę jak i przewiduje analizę wyników ankiet studenckich, jakości prac dyplomowych. Oceniany jest sposób dokumentowania prac zaliczeniowych oraz egzaminów czy sposób dokumentowania praktyk zawodowych. Pracownicy naukowci prowadzący zajęcia na Wydziale są zobowiązani do przechowywania prac etapowych i końcowych w swoich gabinetach. Po upływie wymaganego okresu przechowywane prace studentów są niszczone według zasad przyjętych w archiwizacji. Prowadzący przedmiot ma także obowiązek wpisania oceny do elektronicznego protokołu zaliczeniowego zgodnie z procedurą wprowadzania ocen do e-dziekanatu (podpisane protokoły składane są do Dziekanatu). Uczelnia przechodzi stopniowo na przyjazny dla środowiska system przechowywania dokumentacji w chmurze i następuje stopniowa migracja dokumentów do systemu elektronicznego. Chodzi tu przede wszystkim o sylabusy i prace magisterskie. System USOS zapewnia dostęp studentów do wszystkich materiałów i usprawnia także prowadzenie analiz numerycznych w zakresie realizacji efektów kształcenia.

6.1.10.

W wyniku przeprowadzonych w trakcie oceny rozmów ZO stwierdził, że zarówno studenci jak i pracownicy mają stały dostęp do programów kształcenia. Aktualne programy zawieszono na stronie internetowej Wydziału. Dodatkowo zestaw programów obejmujący kompleksowe informacje dotyczące siatki studiów, podziału przedmiotów i efektów kształcenia jest w sposób stały dostępny w pełnej w wersji papierowej (u Prodziekana ds. Studentów i Kształcenia). Dostęp do informacji o programie studiów i procesie kształcenia jest badany poprzez: regularne, odbywające się raz w semestrze, przeglądy kompletności baz danych zawierających informacje o planach i programach studiów; kontrolę prawidłowości działania funkcji gromadzenia, udostępniania, zabezpieczania i przetwarzania danych w tym zakresie; regularne, odbywające się raz w semestrze, audyty kompletności danych dotyczących programów studiów dostępnych na kontach studentów w systemie Wirtualna Uczelnia oraz regularne, odbywające się raz w semestrze, audyty jakościowe systemów.

6.2.

Na Wydziale dokonywana jest systematyczna ocena skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia. Za monitorowanie i analizowanie jakości kształcenia na kierunkach prowadzonych na Wydziale, podejmowanie działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia oraz przeprowadzanie ewaluacji jakości kształcenia odpowiada przede wszystkim WSZJK. Wyniki przeprowadzonej oceny skuteczności systemu zapewniania jakości kształcenia wykorzystywane są do doskonalenia

tego systemu. Wyniki te są przekazywane w formie zaleceń w protokołach z posiedzeń WZJK, w tym po analizie sprawozdania rocznego z prac WZJK bądź bezpośrednio w samym sprawozdaniu.

3. Uzasadnienie

Na kierunku *administracja* funkcjonuje wydziałowy system zapewniania jakości kształcenia, który umożliwia systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia.

Przy projektowaniu efektów kształcenia i dokonywaniu ich zmian na ocenianym kierunku studiów udział swój mają interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni.

Z przedstawionych materiałów wynika, że WSZJK jest w pełni przydatny do badania zgodności programu z założonymi efektami kształcenia oraz efektywny w zakresie doskonalenia programu kształcenia. Ocena upowszechnienia informacji wyników monitorowania jakości procesu kształcenia jest pozytywna.

WSZJK swoimi procedurami obejmuje monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania, a także weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia.

Określone zostały zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów.

Analiza przedstawionych rozwiązań organizacyjnych, powołanych struktur oraz przyjętych regulacji pozwala stwierdzić, że są one kompleksowe i efektywne. Umożliwiają one dokonanie rzetelnej oceny osiąganych efektów kształcenia, doskonalenia programu kształcenia i metod jego realizacji.

Udział pracowników, studentów oraz interesariuszy zewnętrznych przyczynia się do doskonalenia jakości procesu kształcenia.

Na ocenianym kierunku studiów, dokonywana jest systematyczna ocena jakości kształcenia prowadzonych zajęć.

Wydział prowadził kompleksowe i systematyczne przedsięwzięcia dotyczące oceny efektów kształcenia. Analiza i ocena skuteczności wydziałowego systemu zapewnienia jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów pozwala na stopniowe, systematyczne podnoszenie jakości kształcenia.

W ramach WSZJK dokonuje się oceny zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej

i naukowej oraz środków wsparcia dla studentów oraz sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, a także ocenia dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

4. Zalecenia

- Uzupełnienie ankiety ewaluacji zajęć o pytanie dotyczące oceny przyjętych zasad oceniania studentów oraz sposobów weryfikacji osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.
- Kontynuacja programu monitorowania losów zawodowych absolwentów w ramach Wydziału.
- Wprowadzenie kompleksowych mechanizmów umożliwiającym studentom monitorowanie zasobów materialnych oraz środków wsparcia.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Po analizie dokumentacji przedstawionej w trakcie oceny programowej na kierunku *administracja* prowadzonym na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Opolskiego, a także po przeprowadzeniu szeregu rozmów, ZO zgadza się z przedstawioną przez Władze Wydziału analizą SWOT, zawartą w przedłożonym Raporcie samooceny dotyczącego wymienionego wyżej kierunku studiów. W analizie SWOT Władze przedstawiły mocne strony, do których należy wypracowanie modelu rozwoju zawodowego pracowników zachęcającego do uzyskiwania doświadczenia pozaakademickiego przydatnego w pracy dydaktycznej; możliwość uczestnictwa studentów w działaniach naukowych i badawczych (np. koła naukowe) oraz zaangażowanie studentów w życie Uczelni, ruch naukowy i działalność na rzecz otoczenia zewnętrznego; zróżnicowane programy kształcenia (zajęcia prowadzone w ramach specjalizacji, wykłady monograficzne); zróżnicowana kadra naukowa (teoretycy, praktycy). Do słabych stron zaliczono rozbieżność między umiejętnościami i oczekiwaniami studentów, przyzwyczajonych do komunikacji graficznej i krótkich informacji tekstowych, a rygorami studiów prawniczych, wymagających opanowania i analizy dużej ilości informacji tekstowej, gdyż kandydaci do studiów są przygotowani przez szkołę do wypełniania testów, a nie do rozwiązywania problemów; poziom internacjonalizacji niższy od oczekiwanego oraz liczebność grup ćwiczeniowych na granicy optimum. Natomiast jako szanse wymieniono dobrą współpracę z interesariuszami zewnętrznymi; możliwość pojawienia się ścieżki dydaktycznej jako równorzędnej drogi kariery zawodowej, co pozwoli na skupienie się części pracowników na dydaktyce; zapotrzebowanie na osoby z wykształceniem prawniczym i administracyjnym także w sektorach nie związanych z sektorem publicznym; projektowane uzależnienie finansowania uczelni od jakości kształcenia, od liczby studentów przypadających na wykładowcę, co będzie promować małe grupy wykładowe. W przypadku zagrożeń

przedstawiono niepewną sytuacja prawna utrudniającą planowanie rozwoju Jednostki; niż demograficzny; niski poziom finansowania, uniemożliwiający wprowadzanie niektórych zmian w procesie kształcenia;

Dobre praktyki

Brak dobrych praktyk.